

Wichels dialect

Wichels wordt gesproken in Wichelen. Dit woordenboek Wichels bevat 563 gezegden, 2459 woorden en 8 opmerkingen.

563 gezegden

- Aan deze maaltijd zul je wel genoeg hebben - As ge 't dees op et zèede mor vier uur'n van Gent nie mieër
- aan mijn lijf geen polonaise - mee aal de chineezn (mar nie mi dendeeln)
- Ach kom (nou) - Moar allee (zeg)
- achterbaks gedrag - truken van de fuuër
- af en toe - nau en ten, alle moanschèen'n, alf van 'n tèed, baetèen, mi bott'n
- afzien - zèen pèere zien
- al dat gedoe - aal da galèer (Fr. galère ellende)
- al sla je me dood - a sloade mae duuëd
- al ware het - awas't
- alles in aanmerking genomen - 't ieën buiten 't ander
- alles opgegeten - mee krot en mot opg'eten
- als het uitkomt, bij gelegenheid - as 't (ne kieër) past
- als ik - as ekik
- Als je over de duivel spreekt zie je / trap je op zijn staart - As ge van 'n duvel spricht zie-de / tert-e op zèen'n stèert
- als vertegenwoordiger werken - op de boan zitten, vajazjeur zèen
- als we dood zijn - as we / ammen uit 'n tèed zèen
- altijd welkom, hoor - as ge wilt, hé
- beentje lichten - pu:tje lappen
- beetje bij beetje - een bitjen mee ne kiër
- ben ik - ben ekik
- ben je gek geworden - zèede-gae zot gewörren
- ben je nu helemaal gek geworden - zèede nou 'iëlemoal / gielegans op aune kop gevallen
- berispt worden - onder zèen voeten / kluëten krèegen
- bevallen - nar den buuët goan
- bevallen - ne klaene kuuëpen
- bevallen (een kind krijgen) - nar den buuët goan, ne klaene krèegen / kuuëpen
- bewegingen maken (ook fig, : rond de pot draaien of gewichtig doen) - pierewetten mauken
- bewusteloos / flauw gevallen - van zèen aegen
- Bij God (nog aan toe) - Begod (nogoantoe)
- bij lange na niet - belangenie
- bij zich hebben - mee emmen
- bij zijn kraag vatten - bae zèen'n schabbernak pakken
- bijkomen, tot rust komen - op zèen effen kommen
- blijf onbeweeglijk zitten - boezjeerd'au nie
- Boontje komt om zijn loontje - Lu:ntjen komt om zèen bu:ntjen (sic: omkering t.o.v. SN)
- brutale mond - franke toot
- buiten adem - t'enn'n oasem
- corruptie is er altijd - die oan 't potjen zit, lekt
- da's een stuk beter - d'es e pak beter
- da's erg duur - da kost stikken van mensen
- da's lang geleden - d'es lank leen
- da's peanuts - d'es klaen bier

- da's voor mekaar / de buit is binnen - 't es in de sakkosj
- daags na - dags nar/noar
- daar ben je mooi klaar mee - doar zèede goe mee besteld
- daar heb ik wat beleefd - doar ben ik wa tegenkommen
- daar heb ik zin in - da bèet in mèn bille
- Daar heb je het / zo zie je maar - vwalla sih (awel -)
- daar heb je wat aan (ironisch) - ge zèet er vet mee
- daar hoef je niet meer op te rekenen - da kund'op oan buik schrèven / schrèeft da moar op oan buik
- daar kun je nog lang op wachten / je moet geen valse hoop koesteren - wacht op d'n duuëvel zèen duuëd as-tje nog nie ziek (en) es
- Dan zijn we uit de grootste zorgen - Ten zèemen mee ons ker van 't èes
- dat dacht ik al - 'k emmet gepaest, 'k oo 't gepaest
- dat gelooft toch niemand die het hoort - goat doarmee te biechten
- dat had ik voorzien - 'k 'emmet gepaest
- dat hebben we niet afgesproken - azuuë zèen we / zèemen nie getraat
- dat irriteert mij - ik wör er uuërendöl / uuërendol van
- dat is allang bekend, dat is oud nieuws - d'es aa niës (nies)
- dat is een omweg - d'es alom
- dat is erg hard (m.n. betreffende voedsel) - doar kunde nen boer mee van zèen pèerd sloan
- dat is heel oud / uit de tijd van de Romeinen - d'es uit'n tèed van de Romèen'n
- dat is hetzelfde - d'es 't zelde / zel(f)ste
- dat is nogal wat, dat is wel erg - da zèen lappen
- dat is uitstekend / luxueus materiaal - d'es sjieken toebak
- dat is zijn favoriete hobby - d'es zèen lank leven
- dat klinkt niet geloofwaardig - es't nie gebeurd, 't ken nog gebeuren
- dat klopt - d'es zjust
- dat kon je voorzien - 't was te paezen
- Dat kun je op je vingers natellen (ook: dat doe ik gewoon niet) - Da ziede (gae) van 'ier
- dat niveau haal jij helemaal niet - doar kunde gae nie(d) aon tippen
- dat ontroert me - da pak mae
- dat spreekt vanzelf - d'es vanaegen, hé
- dat vind ik lekker - da 'emmek gèer'n
- dat voelt gek aan - da doe roar
- dat wondje / pijnlijk plekje valt best wel mee - 't es vaer van au gat, ge moet er nie(d) op zitten
- dat wordt vanzelf wel droog - 't zal wel druuëgen oan de mast
- de appel valt niet ver van de boom - 'n appel val nie ver van den buuëm
- de bons geven - konzjee geven (zèen/eure -)
- de draad kwijt zijn - nie mir weet'n va wa uur of wa paroeche da ge zèet
- de Duitsers - d'n Döts
- de mussen vallen van het dak - de mu:ssen vall'n van 't dek
- de pot op! - foert!
- de stuipen krijgen (fig.) - de seskes / ka seskes krèegen
- de volgende dag - dags doarop
- de waarheid niet verbloemen - d'r gieën doekskes omwinn'n
- definitief oplossen - komaf moaken
- die non / pater is uitgetreden - ze/ae ee eur/zèen kap over d'oag geruuëd/geroeëd
- dit werkt niet, het gaat niet vooruit - da ma(r)sjeer nie, 't affeseert nie
- doden, vermoorden - manneke min moaken
- doe de lamp eens aan - doe 't liecht is oan, doe de lamp is oan
- dood zijn - onder de rössen / de groene zoden liggen
- dronken - mi een stuk in zèen frak / vest / kraug / botten / zèene zjielee
- drukte maken over - spel moaken van
- dwarsliggend, zich verzettend - tzwèes in de zak

- een aardje naar zijn vaartje - een arken nar zèen varken / een oarken nar zèen voarken
- Een beetje vervelend dat ik het nog eens moet herhalen - de paster prik gieën tweeë kieër vur 't zelde geld
- een drukke groep mannen - de bende Verstuyft [beruchte bende na WOI]
- een erge val maken - ne post pakken
- een flink succes boeken - ei eet 'dnuuëgen afgeschoten
- een foto maken - ne fotto trekken
- een gebroken nek - 't vöz'af
- een geheim verklappen - tussen ons gezaed en gezweeg'n
- een heel eind - ne gieël'n end
- een kus geven - een biken geven
- Een lange vrouw - As ze valt es ze 't 'alvendeur
- een lief hebben - kennis (emm)en
- een loer draaien - ne kluuët aftrekken
- een poets bakken - een pee stoven
- een slim persoon - ne fèen'n tieën
- een storm in een glas water - een scheet in een fles
- een uitkering hebben - van 'n trok leven
- een vrouw die mooi is is nog geen goede huisvrouw - van een schuuën toafel kunde nie eten
- eender wie - nen 'ond mee een 'oeëken op
- eet dat maar op - spilt da mor nar binn'n
- eeuwig en altijd, om het even welke dag - zondag, werktag, uëgtag, liëgtag
- en ga zo maar door / en dit en dat - en si en la (mogelijk <Fr. et ceci et cela)
- en nu is het genoeg - tes amen en uit
- er is geen kruid tegen gewassen - doar es gieën zelf oan te strèeken
- er is grote ruzie - 't zit er 'em bovesaerms op
- er is meer dan één hondje dat Fikkie heet - d'r es miër dan iën koe die Bloar iët
- er is nergens plaats - der es nievers giën plats
- Er is onenigheid - 't es piekapië
- er niet naar talen - gieën goesting in emmen
- er niet van opkijken - er nie van verschieten
- er tussenuit geknepen - d'r vanonder gemuisd
- er was geen kip - d'r was giën'n ond
- er wordt mooi weer voorspeld - ze geve schuë weer
- er zit hem iets dwars - der zit iets in zèen'n neus, d'r zit een scheet verkiërd
- er zwaait wat - d'r zit een vlieg oan de lamp, 't zal er goan stuiven
- erg gevat of grappig reageren - iets uit zèen botten sloan
- Erg opgedirkte vrouw - Bagadet [bepaald sierduivenras]
- erg oud (m.n.: oud nieuws) - zuë aad as de wig nar Ruëme
- erg vuil / zwart - zu: zwert as een scha / as muërkes kluëten / as mollekes kluëten
- eruit getrapt zijn - mee zèen klieken en zèen klakken buitengevlogen (Fr. ses cliques et ses claques)
- ervan opkijken - d'rvan verschieten
- flink aanpakken, vaart maken - (van) pillong geven, er een lap / kartets op geven
- fluisteren is onbeleefd - fezelèers zèen dieven
- ga eens even uit de weg - uit mèene schietlap, uit mèene wig, mekt au
- ga er maar aan staan - begint doar moar oan, goat er moar oan stoan
- ga je - goade-gae
- ga snel eens - goad'aga is
- Ga zitten (tegen kind) - zet au op au poep
- ge zèet uitgekapt dendiën'n - je bent uitgetekend die
- gedraag je - voegd ou
- geef eens een handje (tegen kind) - gifd'is e polleken
- geen bekenden hier - miër volk as mensen

- geen cent te makken - gieëne rotte kluit
- geen rooie cent hebben - giën'n bal emmen
- gek zijn - een vèes los (emm)en; vangen
- geleidelijk aan - van lengs om
- geniet ervan - d' amuzeleut
- gerimpelde (bv. appel), verfrommelde (m.n. kleren) - verrompelde
- geweldig veel kunnen eten - e pèerd zèene rug uiteten
- graatmager - 't vel over biën
- gratis leven - leven van 'n eemelsen daa
- grauwen en snauwen - groll'n en graën
- Guur herfstweer (`Sint-Baafsmisweer`) - Boamesweer
- haantje de voorste - 'antjen de vu:rsten
- haar einde nadert - ze goa 't nie lang miër trekken
- haasje over spelen - boksken springen
- Haast je eens wat - ost au is een bitjen, avvesseert (au) is
- half afgewerkt - 'alf stèert
- hard werken - au bözze afdroan / afdruëg'n, erd labeur'n
- heb je slaap - edde vauklui'z'n
- heel de geschiedenis, gans het verhaal - (g)ieël d'iestore
- helemaal in het nieuw - gielegoal in 't nief/nieët
- helemaal klaar om te vertrekken - gelèersd en gespuuërd
- helemaal opnieuw - vanèer af oan
- helemaal stuk - nar de vantjes
- helemaal, totaal (over personen) - mi zèen klieken en zèen klakken / mi krot en mot
- hem peren - er van onder muizen, vanduuër muizen
- herinner je je dat nog - wittentnog
- het door hebben, in de gaten hebben - in 't snötjen emmen
- het gaat hierom, kwestie dat - kweste da
- het gaat vanzelf wel over - 't zal wel koelen zonder bloazen
- het goed met elkaar kunnen vinden - goeëd overieënkomen
- het helpt niks, het haalt niets uit - 't es gieën'n avans, t'es niet(s) genadderd, 't bring nie op
- Het hemd van je lijf vragen - 't ae van oa gat vroagen
- het hoge woord voeren - zèenen tetter roeren
- het idee krijgen - 't in zèen sterre krèegen
- het is dikke mik - 't es wiet/vrieë wiet
- het is een stuk warmer / kouder - da schild' een vest
- het is er erg klein - ge kunt er au gat nie kiëren
- het is helemaal raak - 't est er boef op
- het is helemaal versleten (m.n. textiel) / die koffie is te slap - ge kunt er au mitje en pitje ne nievvejoar dur wens'n
- het is je eigen schuld / je hebt het verdiend - 't es wel bestid / bestikt
- het is je geraden - 't es au geroan
- het is juist - 't est er kluit op
- het is ongeveer hetzelfde - 't es avaer gelèek
- het is stuk - 't es nar de vantjes
- Het is zo eenvoudig als wat - tes zuue simpel as bonzjoer
- het klopt niet - tes ni gielemoal zjust
- het kost geen moeite - 't es e flötjen van ne ceng
- het loopt anders dan verwacht - 't es tegen zèen kerre
- het luistert nauw - 't stik naa
- het niet begrijpen - d'r nie oan / over uit kunn'n
- het op een presenteerblaadje aangereikt krijgen - de pap in de mond krèegen
- het scheelde niet veel - 't schilde mor 'n oar

- het spijt mij - 't spet mae
- het valt tegen - 't es giëne vetten
- Het vordert totaal niet - 't avvesseert (goa vurrut) lek buëne knuëp'n
- het wiel opnieuw uitvinden - 't waerm watter weer uitvinn'n
- het zal wel gaan (een manke gaat ook) - 't zal wel goan, ne manke goa uuëk
- het zit tegen - 't es van 'n 'ond
- het zou wel toevallig zijn - 't zou moeten lukken
- hier heb je het, pak aan! - nem!
- hij / zij past zich niet goed aan de regels aan - ae wild'em nie voegen / zae wild'eur nie voegen
- hij / zij vertelde onzin - ge moet nie zat zèen om te ziëveren
- hij bleef maar nadenken - ae was oan 't dubben en oan 't paezen
- hij deed alsof hij van niets wist - ae geboardn ém van niet
- hij doet niet wat er van hem verlangt wordt - ae wil nie in 't garieël, ae wild'em nie voegen
- hij doet of zijn neus bloedt - ae geboard 'em va krommenoas
- hij gaat achteruit - ae begin van zèen pluimen te loaten
- hij gaat nat - ae eet aon zèn sterre
- hij gokt maar wat - ae sloat'r nar / noar gellek nen blenn'n nar / noar een ae
- hij heeft - ae ee, ae eetjae
- hij heeft bepaalde grieven - d'r zit iet in zèen'n neus
- hij heeft het zitten - ae ee't oan zèene rekker
- hij is aartslui - ge moet'nt op zène schuuët brengen
- hij is altijd aan het frunniken - zèn 'ann'n zèn betingeld
- hij is dood - ae ee zèen pèep oan merten gegeven, zèene körf gezet, zèene klopper gezet, zèen kèes uitgebloaz'n; ae es't goan zeggen
- hij is er goed in mensen tegen elkaar op te zetten - ae ken twieë stieën'n doen vechten
- hij is erg vroom - ae zo Onzieër van 't kruis lezen
- hij is gek - ae vangt / sloat d'r neffen / droat deur / zie ze vliegen / ee ne slag van de meulen g'ad
- hij is gierig - ae zo ne ceng in twieën bèet'n
- hij is het slachtoffer / de dupe - ae es den du:p
- hij is laag opgeleid - ae kaen mee moeëte zèen'n noam zetten
- hij is ontslagen / zijn relatie is beëindigd - ae ee zèene conzjee
- hij is op zijn tenen getrapt - ae es op zèen tieën'n getorren
- hij is stiekem - ae ee't achter zèen ellebogen
- hij is totaal niet op de hoogte / weet er niets van af - ae wit van toet'n of bloaz'n / noch bloaz'n
- hij is totaal van mening / van partij veranderd - ae ee zèen kazakken gekieërd
- hij is van leverancier veranderd - ae eed 'em verlaed
- Hij kan niets met rust laten - Zèen 'ann'n zèen betingeld
- hij kletst onzin - ge moe(t) nie zat zèen om te zieëver'n
- hij kon het niet winnen - ae oo gieëne puuët mieër om op te stoan
- hij praat je onder tafel - ae prat / klapt au onder taufel
- hij reed hard - ae trapt'n goëd op zèene stèert
- hij stelt hoge eisen - 't moet geschilderd zèen
- hij trapt erin / hij gelooft het - ae est ermee wig
- hij trekt zich er niets van aan - ae vèegt er zèen bott'n oan
- hij was arm - ae oo nog giën'n naugel om oan zèen gat te kravven
- Hij zag er erg slecht uit - ae kost / kon nie beet'ren mee staerven
- hij zal het niet ver schoppen - ae 'n za'nt nie vaer brengen
- hij zat fout (in het verkeer) - ae was in deefoo
- hij ziet er onschuldig uit - ge zod 'em onziër/ d'absolusse geven zonder te biechten
- hij zit in een lastig parket - ae ee 't spek oan zèen biën
- hij zit met de gebakken peren - ae zit mi de gebakken pèer'n / vloan / patatten
- hoe heet dat - oe iet da
- hoe kom je daar nou bij - woar alde/oalde da nou uit

- hoge eigendunk - ueg in zèen'n (eur'n) bol / zèen (eur) sterre
- hondsberoerd - zu ziek as nen ond
- hou dat maar - aagt da moar
- hou je bek - aagd au toot (muil, bek...)
- hou je mond - 'odd 'oan toot, odd'oann' tuuet, 'aagt oan'n tetter
- hou op met zeuren - zoagt tegen au pitjen, 't es famielle van au
- huilen - blaet'n, schrieën
- Huishoudelijke chaos - vandiesse
- hurk even - zet au op aun' uk
- ieder om de beurt - elk overant
- iemand afsnauwen - iën'n zèen'n neus afbèet'n
- iemand die onder het vuil zit - muërke pek
- iemand kwaad / verwijtend toespreken - van zèen uëren mauken
- iemand met veel geld kan er raar mee omspringen - ne rèeke mens es oardig (/ roar)
- iemand opscharrelen - ne schèer doen; binnenpakken
- iemand uithoren - Oasem voelen
- iets doms zeggen / doen - ne kamiël / kemel schieten
- iets komen halen - achter iets kommen
- iets of iemand bewaken - zèen bedde bei mauken
- iets op de mouw spelden - iet op de maa spellen, bloaskes wèesmauken
- iets van weinig waarde - iets uit de sjiekenbak
- iets vertellen aan een onbetrouwbaar persoon - bae den duvel te biechten goan
- iets wat vlug stuk gaat - tes mor kammelot
- Ik ben doodop - mène rekke es af
- Ik ben geen 25 meer - Ik ben gieën drae mal zeven niemieër
- ik ben hem aan het inrijden - ae es nog in rodaazj(e)
- ik ga het afkloppen - ik goa out vastagen/vastagen
- ik ga naar school - ik goa nar 't school
- ik ga slapen - ik goa nar mèn'n nest / mèn'n tram
- Ik heb alles wel in de gaten - mèn uuëgen stoan nie(d) op mèn gat
- ik heb boodschappen gedaan - ik ben commiessen wisten doen
- ik heb dat gehouden - 'k 'em da g'aan / g'agen
- ik heb de ogen uit mijn hoofd gehuild - 'k em d'uuëgen uit mène kop geschrieëd
- ik heb een indigestie - 't es mae misvall'n
- ik heb er genoeg van - 't es mae verdroten
- ik heb er genoeg van - 't es mae verlieëd
- ik heb hem maar heel even aangeraakt - ik 'em 'em moar rezzekes gerakt / getakt
- ik kan er niet de wacht bij houden - ik kaen d'r mèn bedde nie bae moaken
- ik liet een boertje - mèn schelf zakt in
- ik lust het niet - 't es mène meug nie
- ik mag niet klagen - 'k en maag ekik nie kloagen
- ik merk waar je heen wilt (ook: ik geloof niet dat je dat op die manier gaat doen) - ik zie au al kommen
- Ik toch niet - bakkendoe(n)
- ik vertrouw hem voor geen haar - ik betraan 'em vur gieën oar
- ik voel me helemaal niet fit / gezond - ik ben gieën sjiek toebak wèerd
- ik was erg bang - ik oo d'n dauver op mèn lèef
- ik zal het / hem / haar totaal niet missen - 'k zal er gieën'n troan om loaten
- Ik zeg het je klaar en duidelijk - d'es plat Vlams
- Ik zeg liever niet waar ik heen ga - ik ben mee den ond nar 't smes
- in de buurt - kört bij de deur
- in de lente - in 'n uitkomm'n
- in duigen gevallen - in stikken vanieën
- in gesprek raken - oan de klap geroaken

- in haar / zijn / hun blootje - in euren / zèen'n / uiren bluuëten
- in het buitenland - in de vremden
- in het vliegtuig - op de vlieger
- in Wetteren-Ten-Ede - op D'n lë
- indien hij nog in leven was - dat-tje nog kost spreken
- ingereden worden (auto) - in rodaazj zèen
- je bent aan het liegen - der stoat e zwert kruis op oa vurruëfd
- je bent chaotisch bezig - ge wit va veur'n nie da ge vanachter leeft
- je bent er vlakbij, het ligt / staat naast je - as't een 'ondje was dan woord'al gebeten / oo't een 'ondje gewist, ae oo au allang gebeten
- je bent onhandig - au ann'n stoan verkieërd
- je bent totaal in de war - ge wit nie (mieër) va wa uur of wa paroeche da ge zèet
- je bent uitgetekend die - ge zèet gedroad en gesponnen dendiën'n
- Je bent zo dom als een ezel - ge zèet nog dommer as 't pèerd van Christus / as de boeren van Olen / te dom om de boer'n 't 'elpen te donderen
- Je boekt geen vooruitgang - Ge goat achteruit gellek de ziëldroars
- Je doet / zegt iets doms - In Lee zitte slimmere
- je doet niet wat ik zeg - 't es oa verloren gezaed
- je had zijn houding / reactie moeten zien - g'ad diën'n ne kieër moete zien
- je hanteert dat gereedschap verkeerd - 't es d'antdoag die nien deugt
- je hebt het van geen vreemde - g'et oan oard noar / nar giëne vremd'n
- je hebt hier niets in de melk te brokkelen - g'et ier nie(ts)in de pap te brokken / niets te rettekettetten
- je hebt hier niets te zeggen - g'et ier niets te bassen
- je hebt sjans - g'et bekèeks / bekeks
- je hebt teveel opgeschept (ook: je wil meer dan je aankunt) - au uuëgen zèen gruuëter dan oan'n buik
- je hemd hangt uit je broek / rok - aun drappoo angd' uit
- Je hoeft anderen niet na te apen - niet in alles te volgen - As 't er iën'n in 't Schelde springt moe d'r nie achter springen
- je kan er niet mee samenwerken - d'r es giën uis mee 't aug'n / aag'n
- je kan me de pot op - bloas mène zak op
- je komt net kijken - 't ael es nog nie van au gat gespoeld [hoewel dit nergens terug te vinden is moet 'ijl' hier 'vruchtwater' betekenen] / ge zèe nog nie druëg achter au uëren
- je kunt wachten tot je een ons weegt - wacht op den duuevel zèen duued as-tje nog nie ziek 'n es
- Je laat geen enkele kans voorbijgaan - Ge zo vliegen vangen mee au gat as ge 't op tèed kunt toenèepen
- Je legt dat onvoorzichtig neer - Azuë roeën z'in Bru:ssel d'aeren in de körf
- je loopt er toch geen risico mee - wa let er au
- je moet je er langdurig voor inzetten - ge moet er oa devuër'n vur doen
- je snapt waarschijnlijk niet wie ik bedoel - ae/zae ee(d) ier een bitjen oar boven zèen/eur uuëgen
- Je vertrouwt anderen te snel - As ge nen 'ond mee een 'oëken op ziet goa'der mee mee
- Je wil het onderste uit de kan - Ge zo(t) ne kae 't fel afstruëpen
- je wil het onderste uit de kan - ge zo ne kae 't fel afstruëpen
- je woonhuis - au'n tuis
- je ziet blauw van de kou - ge zie purper en bla van de ka
- je zult er moeten aan wennen (ook: voordeel door hebben) - 't zal au / au gat voaren
- je zult moeten wennen - 't zal au [gat] voaren
- jeetje zeg - amai (mèen frak)
- jij / hij knijpt me - gae / ae nep mae
- Jullie zijn 's nachts druk in plaats van te slapen - guir slapt gellek de muiz'n in 't meel
- jullie zijn te laat om mee te helpen - guir zèet gellek de kloons, guir komt as 't gedoan es
- kan ik binnenkomen - es't er giën belet, mesant da nie
- kapot, stuk - nar de vodd'n, in stikken vanieën
- kieskeurig zijn - 't moet (allemaal) geschilderd zèen

- kijk eens wie we daar hebben - kek is wie dammen doar 'emmen / 'en
- kijk eens, kijk eens even - kek is, kek ne kiër
- klein opdongertje - klæ(n) vözzel
- kom eens langs - ge moet is afkommen
- korte metten maken met - körte mett'n moaken mee
- kreunen en steunen, veel klagen - kreften en klaugen
- kruis of munt - kop of let(-ter)
- kwart over - kart noa
- langzamerhand - oe langer oe mieër
- laten we dat maar doen - lammen / lommen da mor / moar doen
- lekk (fiets-)band - platte tube
- los het (nu) zelf maar op - trekt au plan moar
- luister eens even (naar wat ik je ga zeggen} - uuër ne kieër ier (wa da'k au zeg)
- maakt niet uit wat - nempont wa
- maar dat heb je helemaal verkeerd - jommer baenieëgae
- maar zus en zo - van 't 'alverdrae donker, 'alven bak
- Magere Hein - Pietjen den duuëd
- men is er vol lof over - ze roepen d'rover
- men loopt hier in en uit - 't es 'ier precies een duivekot
- met al je spullen/huisraad - mi gieël aun bataklang / santeboetiek / au pottekarree
- met al je toebehoren - mee ieël oan bataklang
- met duidelijke tegenzin - mee azuuë een azèengezicht
- met grote haast, met alle middelen erheen - te post en te pèerd d'r nartoe
- met grote ogen - mee uëgen gellek bollantèerns
- Met Lichtmis is er geen vrouwke zo arm of ze maakt haar panneke warm - Mi Liechtmes est er gieë vrâke zu aerm of ze makt eur penneke waerm
- met pijn in het hart - mi pèen in 't ert, mi ertziër
- met sint-juttemis - in 't joar stillekes
- met tegenzin - tegen mèene (zèene, uldere, eure...) meug
- met weelderige lichamelijke vormen - goe besteld
- Mij niet gezien - mèn uëre pierroo
- mijn hoofd barst - mèene kop sload uëpen / oëpen en toe
- Misdienaar zijn - De paster zèen sleppen droagen
- Moet je een klap - Moe'k au nen ellewèt geven, moe'k op oa smoel sloan
- mokkend zwijgen (ook: gebarentaal gebruiken) - stommen ambacht doen
- mooi van ver, verre van mooi - schuën van vaeren, vaer van schuën
- mosterd na de maaltijd - vèegen noa poasen
- naar toilet gaan - nar de koer / nar achter goan
- Nee, dat is niet zo - Ba 't'n doët, jott'ndoët
- nerveus, ge- of overspannen zijn - zeenummen 'emmen
- net is een onbekende voor jou - ge kent 'em van oar noch pluim
- net op tijd - zjust inteds
- niemand nodig hebben (zich zelfstandig weten te redden) - zèen plan trekken
- niet in orde (ook: wat verdacht) - nie in 'n auk
- niet mee te maken hebben - giën affèer'n mee en / emmen
- niet officieel, in het geniep - achter d'aug
- niet willen luisteren - ueren as tellueren en nog nie ueren
- niets staan te doen, staan lummelen - stoan schilderen
- nog een kleine inspanning - nog efkes een efforken
- nog niet eens - alleens nie, allis nie
- nou slimmerik - awel avvekoat
- nu heb ik je te pakken - noa emme'k oa
- nu is het genoeg - 't es mae verdroten / verlieëd

- nu is het mijn beurt - noa es't mèen'n toer
- Nu moet je wel even doen wat ik zeg - ik zal oane kop / oan neus tussen twië uuëren zetten [plagend, tegen kind]
- om de haverklap - alle vèef voet
- om de haverklap langskomen - gezoën en gebroan zitten
- om de twee dagen - alle verander'ndag
- om half drie - t 'alverdraen
- om half een - t'alverieën'n, 'n 'alverieën'n
- om half twee - t'alvertwieën
- om het even wie - nen 'ond mee nen 'oëd op
- onaangenaam bericht / taak - bescheten kommiesse
- onder de plak zitten - onder de slets / sloef liggen
- onderschat het / hem / haar niet - mispakt er au nie oan
- onenigheid in het gezin - de kat zit in derloezje , tes ruzz'instratjen
- ongeduldig zijn - gieën geduren emmen
- ongehuwd samenwonen - over den böstel getraat
- ongesteld zijn - 'eur regels 'emmen
- oninteressant, flauw - tes mor platte pap
- onnnodig werk verschaffen / tot last zijn - in 'n droa agen (in de draai houden)
- ontslaan - zèen / euren bong geven
- onverwacht arriveren - komen toestuiken
- onzin vertellen - tes zjiëver in pakskes
- ooit - in't joar stillekes
- op de pof kopen - op de plak kuëpen
- op de proppen komen - vur de pinne komm'n
- op een houtje bijten - op zèen kinne kloppen
- op elk potje past een dekseltje - op ieder potjen past e schefken
- op hem / haar afgeven - op zèen / eur kap zitten
- op ieder potje past een dekseltje - op elk potjen past e schefken / schilken
- op iets belust zijn - op iet vlassen
- op je hurken zitten - op oan'n uk zitten
- op om het even welke dag, voortdurend - zondag, werkdag, uëgtag, liëgtag
- Op sterven na dood - ae es mor d'uëgen toe te nèepen
- Op zijn dooie akkertje - zoo'k-will'ek-jaa'k(, telt de stiënen ewa vur mae / vur mèen voeten)
- op zijn hoofd gevallen / geslagen - op zèen kezzèe geval'n / geslegen
- op zijn vader lijken - op zéen'n aan trekken
- opeens - op ne slag en ne kiër
- oud(er) worden - aa(r) wörren
- overschatten, te hoog opnemen - spel va mauken
- pak aan! - nem!
- pas je een beetje aan - voegd'au
- perplex - van d'and Gods geslegen
- plankgas geven - plansjee geven
- protesteren - van oan'n neus mauken, opspeel'n
- pruiln - zèen / eur lep trekken
- puinzooi - de Verwoeste Gewesten
- raad eens - groa ne kieër
- raad eens - (g)rad ne kieër
- rechtdoor - dik over dun
- regenvlaag met regenboog - tes kerremes in dhelle
- rondje voor iedereen - toernee zjeneral
- scheer je weg - mekt au
- sjans hebben - oantrek emmen

- slecht slapen, wakker liggen - slaupen gellek de muizen in 't meel
- slimmerik, uitgeslapen mannetje - Boerke Noas
- sprekend lijkend op - uitgekapt
- stap voor stap - mi een bitjen tegelèek
- sterk van opvatting of partij veranderen - zèen kazakken droan
- stevige kost [fig. + lett.] - zwoaren toebak
- stilzwijgende ruzie - stommen ambacht
- stoor ik / storen we niet - est er giën belet
- stoor ik / storen we niet - deeranzjeert et nie
- te veel geld uitgeven - d'n dieren tèed inbringen
- tegenslag hebben - 't oan zèen fles / zèene rekker emmen
- ten bedrage van - a rezzong van
- terwijl ik - binst da 'kik
- tot de bodem - tot op den bom
- totaal belachelijk - zuë onnuëzel as dat gruët es
- traag van begrip, een mening of feit niet willen aannemen - duur de komprenuur (`flamingisme` Fr. dur, comprendre)
- Tweede Pinksterdag - twiedde Sinksen
- uit alle macht (~iets willen) - malgree, malgree boogree
- vadertje en moedertje spelen - kokeneten spelen
- van de daken schreeuwen - uitbellen
- van de regen in de drup - van de regen in d'n drop
- van een kale kip kun je geen veren plukken - ne kae kunde nie struëpen
- van het kastje naar de muur - va ponsjes nar pieloates
- van hetzelfde laken een pak - van 't zelde lauken een broek
- van katoen geven - bözze geven
- van mening veranderen - zèen kerre kieëren
- van slechte kwaliteit - van 't zeveste knu:psgat / knuuëpsgat; van talverdraedonker
- van wie ben jij een zoontje - wiens manneke zèede gaae
- veel beloven / praten zonder iets te doen - uitleggen en pitjes tieëkn'n
- veel drinken - drinken gellek een koe schuuën watter
- verbaal tekeer gaan - van oan tek mauken
- veronderstel nu eens - pak noa ne kiër
- verroer je niet - boezjeerd'au nie
- verstrooid, afwezig / dement - nie goe bae de zèen'n
- vertrekken - het afterten, schippes zèen
- verveel je je niet - verlieëd au nie
- verwend nest - bedorven stront
- Voetje van de vloer - Katjen 'uuëg
- voor de gek houden - veur 't lapken aan / agen
- voorspraak hebben door iemand - ne pistong emmen
- vuile nagels hebben - in de raa zèen
- waag het eens - avventuurn't au ne kieër zi
- waag het eens - tèevet au ne kieër
- waar ben je naar op weg - woar zèede noar op schok / woar goade noartoe / woar godde nartoe
- waar dan - woar den / ten
- waar heb je dat voor nodig - woar hedde da vur vandoen
- waar zijn mijn kleren - woar es mèen dingen
- waarom dat dan - wo(r)veur(n) da(-dde) den, vurwa da den, waarom da ten
- waarom kijk je zo naar me - 'ek iet van au oan
- wachten (staan -) - stoan schilder'n
- wat ben je aan het doen - wa stikte gae uit
- wat ben je van plan - wa zèede va(n) zins

- wat denk je wel - g'et 't goed op, gaae
- wat doe jij nou - wa stikte gae nou uit
- wat heb ik nu aan mijn fiets hangen - woar bennek noa mee getraad
- wat heb je er aan - wad 'edde doar oan
- wat is er aan de hand - wad-est er, wa schilt er
- wat is er met jou aan de hand - wad edde gae geeten
- wat is er met jou gebeurd - wa zèede gae tegenkommen
- wat moet ik doen - wa moek doen, wa moenek doen
- wat moet je hebben - wa moed'emmen, wa moed'en
- wat voor een ~ - wa vur iën'n, wa vur ne ~
- wat zeg je me nou - au gae, wa zegde mae nau
- we staan - we staon, we stommen
- weet je dat niet - witte gae da nie
- weet je het al - wittentaa/wittental
- weet je wat - witte gae wa
- weet jij - witte-gae
- weggaan, ervandoor gaan - zèen schip afkuis'n
- welke kant moeten we nu op - oemoemenou
- Welkom, welkom lieve maart, dat je met mij naar het graf niet vaart - wellekom, wellekom, lieve meirt
da ge mi mei noar 't graf nieën veirt
- Welkom, welkom lieve maart, dat je met mij naar het graf niet vaart - wellekom, wellekom, lieve meirt
da ge mi mei noar ' t graf nieën veirt
- wie niet waagt die niet wint - proberen goa mee
- wijten aan iets / iemand - op iet / iemand steken
- wil je dat gauw aannemen - mèen 'and es gieën uitangberd
- ze doen ijzig tegen elkaar - 't es zwert (tussen uir / ulder)
- ze had er op gehoopt - z'oot er eur buuën'n op te wieëk gelaad
- ze hebben het aan zichzelf te danken - 't zèen uir aegn luiz'n 'die uir bèet'n
- ze heeft (mechanische, bv. met auto) pech - z'ee brauk, z'ee stikken
- Ze heeft een kind gekregen - Z'es nar den buuët gewist / ze kom van den buuët / hee ne klaene
gekocht [baby's werden door een boot over de Schelde gebracht i.p.v. door de ooievaar]
- ze heeft het in de gaten - z'ee't in 't snotjen
- ze heeft het uitgeschaterd - z'eed eur een krik gelachen
- ze is in verwachting - ze moet nar den buuët
- Ze is zwanger - z'es teeg'n nen büm geluuëpen / z'eed in 'n appel gebeet'n / es in poziesse
- ze was beledigd - ze was op eur tieën'n getert / getorten
- ze willen mij beetnemen - 't es 'ier va 'k zal au goan 'emmen
- ze zien vliegen - vangen, oan 't vangen zèen
- ze zijn nu erg goeie maatjes - 't es vrieë wiet tussen uir / ulder
- zeg het eens gauw - zegge't aga is
- zet hem op - gif bözze / allee vuruit
- Zich (m.n. beroepsmatig) niet kunnen redden - nie weten van wad out pèelen mauken
- zich afbeulen - zèen kas / bözze afdroan
- zich dom gedragen - 'n uil uit'angen
- zich erg inspannen - va pielong geev'n
- zich goed gedragen - au voegen
- zich nergens zorgen over maken - lat de boer'n mor dössen
- zichzelf overschatten, dik doen - gruuëte kluuët'n 'emmen
- zij heeft - z'ee, z'eezae, 'z'eezeae
- zij heeft alle pech - zae es de siegaar
- zij kijkt naar je - ze kek(t) nar au
- zo dood als een pier - zu / zuuë duuëd as ne pier
- zo plat als een dubbeltje - zu / zuuëplat as een vèeg

- zoals afgesproken - gellek dammen gezaed (emm-)en
- zorgeloos - mee alle bonnuir
- zwaar beladen - geloan gelek ne muilezel
- zwaar wegen, moeilijk te tillen / dragen - wegen gellek ne duuën 'ond
- zwaar werk - erd labeur
- zwartepieten (kaartspel) - de zot verjaugen

2459 woorden

- - hij (na vragend werkwoord) - -tje (bv. komtje, istje)
- 's avonds - tsauves
- 's middags - tsnoens
- 's morgens - tsmaerns
- 's voormiddags - in de vurnoen
- (bier-)krat - (bier-)bak
- (graan-)molen - (groan-)meulen
- (jongen) werpen - jongeren
- (jute) zak, baal - boal
- (licht-)bruine suiker - kassonade
- (maar) nee, hij (het) toch wel - mor ba'ndoet, aba'ndoet
- (maar) nee, zij (ev.) toch wel - mor baze'ndoet, abaze'ndoet
- (maar) nee, zij (mv.) toch wel - mor baze'ndoen, abaze'ndoen
- (munt-)drop - belga
- (uit-)broeden - (uit-)broeën
- (van) jullie - uir, ulder
- (zich) aanpassen - (em / eur) voegen
- (zoete) bloedworst - suikertriep
- (zwaar) werk - labeur
- aaien, knuffelen - flossen
- aal, gier - bèer
- aalbes(-sen) - troskesbees (-bezen)
- aalemmer - bèerloëten
- almoes ("godsdeel") - goesdieël
- Aalst - Alst
- aambeien - 't speen
- aan het eind van - 't enn'n
- aanbakken - aonbroan
- aanduwen - oandaugen
- aangekomen - gerreveert
- aangetekende brief - rikkomandee
- aangetrouwd - oangetraad
- aangezicht - wezen, smikkel, toot, smoel
- aanhanger (v. auto) - remork
- aanraden - au(n)roan
- aanraken - tauken, takte, getakt
- aanrecht - pompstieën, pompbak
- aansteker - briekee
- aansteller - karottentrekker, karotjee (medisch); sjiekee (bij sporten)
- aantrekkelijk - appetèetelek
- aanvaarden - oanvèer'n
- aap - aup
- aard - oard

- aardappel in de schil - pellepetat
- aardappelen, gebakken - - gebruineerde petatten
- aardappelloof - patattengroes
- aardappelschilmesje - petatteschelderken
- aardappelzetmeel - pattattenblom
- aardbei - errebees
- aarde - èerde
- aardedonker - pikkendonker, piekendonker
- aardewerk, potten en pannen - pottekarree
- aardworm - teek
- abundance (bij sommige kaartspelen) - alvendans
- abri - bu:skotjen, wachtkotjen
- achterover - achterwèersover
- achteroverdrukken - schieëfsloan
- achterstevoren - konteverkieërd
- achteruitdeinzen - achteruitdèezen
- achterwaarts, achterover - achterwetsover
- achterwerk (ir.) - koffrefaur (Fr. coffre fort)
- achttiende - achttienste, achttienst'n
- adem(en) - oasem(en)
- advertentie - annons
- advocaat - avvekoat
- afborstelen - afböstelen
- afglijden - afrèezen, afsleren
- afrikaantje (bloem) - stinkerken
- afslaan - afsloan, sleeg / sloeg af, afgeslegan / afgesloan
- aftrappen, weggaan - afterren (het -)
- aftroggelen, ontfutselen - aflutsen
- afvoerputje - mozeput
- afwasbak - pompbak
- algemeen gezien, in het algemeen - vanoaren
- alle(s) - aal (bv. `ge meug 'et aal 'emmen`)
- alleen - allieën
- allemaal - amoal, allemoal
- allemaal (samen) - (allem)oal (baieën), aal baieën, allegoar
- allerbeste - alderbesten
- allerhande - alderande
- allerleiijkst - alderlieëlekst
- allermooist - alderschu:nst
- Allerzielen - Alderzielen
- alleslijm - koltoe
- als - as
- altijd - aalz(e)leven, attèe(d), altèe(d)
- alvorens - alieër, vurda
- alweer - aweer, weeraa
- anderhalf - iën'nalf
- andersom - auvereg(t)s
- angsthaas - schaupuit
- animeermeisje - antreneuze
- Antwerpen - Antwaerpen
- appelblauwzeegroen, onbestemde kleur - appelblaziëgroen
- appelmoes - appeltrot
- appendicitis - appandisiet

- arduin - blaa stieën
- arm - aerm
- arm(zn.) - aerm
- armband - brasselee
- Arme Klaren - Aerme Klèeren
- armen, (van bv. kruiwagen) - tremen
- armoe - aermoe
- asbak - sandrijee
- assenkruisje - assekrösken
- auto - otto
- autobus, touringcar - ottobu:s
- autopech - brauk, stikken
- autoscooter - botsottoos
- auw - au(w), oetsjewae
- baantje, weggetje - bantjen
- baard - board
- Baasrode - Boasruë
- badhanddoek - sponz'anddoek
- badjas - penwoar
- badpak - majoo
- bagagedrager - portbagaazj
- bah - ae(-kes), bae
- bakkebaarden - favrieën (<Fr. favoris)
- bakschaal (aardewerk, m.n. voor vlaai) - test, vloantest
- baksteen - briek, bakstiën
- bal(-len) - geld
- Balegem - Boalegem
- balpen - biek, stilo
- banden (bv. auto-) - bann'n
- bandrecorder - bandopnemer
- bang, benauwd - schau, benaad
- bangerik - schaupuit, broekschèeter
- bankschroef - bankvèes
- barak - brak
- baren (bevallen) - boaren
- baren (kinderspelletje), golven - baren
- barst(en) - be(r)st(en)
- batterij (van apparaten) - piele
- bedbodem - ressoarbak
- bedevaart - beewig, beevoart
- bedriegen - betoepen
- beeldje - postu:ren
- been - biën
- beenhouwer - biënaar
- beest - biëst
- beestje - biestjen
- beetje - bitjen
- beffen - minetten
- beginnen, begon, begonnen - beginn'n, begon (begost), begost
- begrijpen - verstoan
- behalve - b'alven
- beige - bèesj
- beitel - bieëtel

- bejaardenhuis - aamannekesuis
- bekijken, opnemen (bekijkt je) - bekèeken (bekekt oa)
- belletje lellen - belleken trek
- benauwd, klam (weer) - doef
- benen - tremen (schertsend of pej.)
- benieuwd - benied
- benijden - benaen
- benzine - naft
- bepotelen - overpampel'n, bepuëtel'n
- berg - baerg
- Bergenmeersen - Baergemèessen
- Berlare - Bèerlèer
- berm, graskant - geskant
- beroepsmilitair - boeffer
- beroerte - geraktaad
- bes(je) - bees (beezeken)
- besmettelijk - betraupelek
- besmettelijk - baalek
- besmeurd, onder de vlekken - geplekt
- bestelwagen - kamionnet
- betalen - betoal'n, afdokken, lammeren
- betogen - betuuëgen
- betonsteen voor snelbouw - assestieën
- betrappen - trappeer'n
- beunhaas, knutselaar - briekoleur
- beurs - bözze
- bevroren - bevrozen, vervrozen
- bewegen, zich verroeren - boezjeer'n
- beziens - bekèeks, bekeks
- bezorgd - bezörgd
- bezorgen - bezörge
- BH - soetjeng, soetjein
- biceps - forsballen
- biceps - forsbal(-len)
- bidden - bidden, lezen
- bidprentje - duuëbieldeken, duuëprentjen
- bieden - biën
- bierviltje - bierkartjen
- bieten - biëten
- bieten (voor vee) - betrauen
- bietsen - afschoepen
- big - vig (mv. viggén), viggén (mv. viggens)
- bij - bie
- bij hen, in hun omgeving - lastuient
- bij jullie, in jullie omgeving - lasteguirent, lastuirend
- bij ons, in onze omgeving - lastonzent
- bijenkorf - biekörf
- bijgeloof - superstiesse
- bijna - bekan, bekast, ost
- bijna zeker - negen van de tien
- bijna, haast - ost
- bijvoorbeeld - baevurbieëld
- biljart - bieljaar

- binnenkort - achterieën, binnekört
- bioscoop - sienema
- blaadje - bladjen
- blaar (- met bloed) - blaen (bloeëblaen)
- blaas - bloas
- bladeren - bloaren
- blaffen - bassen
- Blankenberge - Blankenbaaerge
- blauw - blaa(t)
- blauwgeschelpde (duif) - blageschelp't'n
- blauwsel - blaasel
- bleekneus - blieëkschèeter
- bleekwater - ood'zjavel, blieëkwatter
- blijkbaar - precies
- bliksemen - emellichten, weerlichten
- blind - blend
- blinde - blenn'n
- bloed - bloëd (extra lange oe)
- bloeden - bloën (oe + doffe e)
- bloedworst - triep, zwerten triep
- bloedworst (met rozijnen en suiker) - suikertriep
- bloem - blom(-me)
- bloemkool - bloemkooël
- bloempot - blompot
- bloot - bluuët
- blootvoets - baervoets
- bluffen - blage(u)ren
- bluffer, opschepper - blageur
- bobijn, klos (garen) - tuit (twèen)
- bodem - bom
- boekentas - karnasjèer
- boeket - boekee
- boenen (met was) - siereer'n
- Boeygem (wijk in Serskamp) - Boeëgem
- bofkont - sjansaar
- bokaaltje - bokalleken
- bonbons - pralien'n
- bonenstaak - pèe(r)s
- bonje - boel
- bontjas - vellen frak, pelzemantel
- bontje - mieneken
- boodschap - kommiesse
- boog - buuëg, boog
- boom - buuëm
- boomgaard - buuëmgoard, bogoard
- boomschors - buuëmschö(r)s
- boomtikkertje - katjen 'out (katje hout)
- boon - buuën
- boontje - bu:ntjen
- boor - buuër
- boot - buuët
- bord (diep -, plat -) - telluër (diëpe -, platte -), talluër
- bord (etens-) - telluër, talluër

- bord (uithang-) - berd (uitang-)
- bordeel - kabberdoes(j)ken
- boren - buuëren
- borrel(tje) - druppel(ken), ne körtn
- borrelen, opborrelen - broebelen
- borst - tet, mem, loes
- borst(-kas) - böst
- borstbol (Wycam's ~) - böstbol
- borstel - böstel
- borstjes - tetjes
- borstkas - böstkas
- boterham - botteram, boot
- boterhamworst - servelaa
- bouwen - baan
- bouwgrond - baaggrond
- bouwvakker - travooman
- bouwvakker - travoowaerker, travooman
- box (v. kind) - paerk
- braadworst - sosies
- braaksel - spoagsel
- braambes - brembees
- brabbelen - broebelen, brabbelen
- braden - broan
- Brakel - Braukel
- braken, overgeven - spaugen
- branden - brann'n
- brandhout - stoovaut
- brandweer - pompiers
- brandweerman - pompier
- breed - brieëd
- breien - braaën
- breinaald - priem, braenalde
- breiwol - soa, braewol, sajjet
- brengen, bracht, gebracht - bringen, brocht, gebrocht
- bretellen - brittell'n
- brillantine, haargel - brielkrèem, briejantiene
- broekveer, broekklem - velospelle
- broekveer, fietsspeld - velospelle
- brommertje - mobiolet
- brood(-je) - bruuët, bruuëken
- broodbeleg - vuropaubruuëd (-zèenbruuëd)
- broodje (ovaal), puntje - sandwiesj, piekolo
- broodje (rond) - piestolee
- broodpudding - pottink
- brouwer(-ij) - braar(-ae)
- bruggetje - brugsken
- Bruinbeke - Brenbeek
- bruiswater - spuitwatter
- Brussel - Bru:ssel (half lange U als in Bruxelles)
- Brussel-Noord - de nour
- Brussel-Zuid - de miedie
- Brusselaar - Bru:sselèer, kiekefretter
- buikpijn - bukpèen, bekpèen

- Buikspek - Zoet. Geregelt
- buitenland(er) - vremden
- buitenspel, offside - ofset
- bult, knobbel - oebel
- bumper - baarsjok
- bundel - bussel; bu:ssel
- bundeltje, plukje (stro, hooi...) - busselken; bu:sselken
- bunzing - fis
- burgemeester - burremiëster, berremiëster
- Burst - Böst
- bus (bv. jerrycan, drinkfles) - biedon(g)
- buurman - gebuur
- buxus(-haag) - palm(-oag)
- cabriolet - deekapottabel
- café - stammenee
- carbonpapier - kalkeerpapier
- cat eye knikker - katt'nuuëg
- catechismusles, catechese - lieërink
- cavia - zieërat, stieënrat
- ceintuur - sentuur
- cent, muntstuk - seng
- centrale verwarming - sjofaasj, sjofaazje
- centrifuge - druuëgzwierder
- chocolade - sjoklat
- chronische bronchitis - bronsjiet kroniek
- cichorei (koffie vervanger) - peen, sjiekora, bitterpeen
- circus - sierk
- cliënteles - kallandieze, klandieze
- clown, grapjas - kloon
- club - klu:p
- cola - kokkaa
- collecte (in kerk) - stoelekesgeld
- collie - lassie
- competent - kapabel
- conclusie - konkluze
- condoom - kappoot
- consult (dokters-) - vieziet
- contactpunten, onderbreker (auto) - viesplatienees
- corduroy, manchester - ribfulloer
- cowboy - kobboa
- creperen - kreveer'n
- custardpap - krempap
- da's evident - d'es vanaaegen
- daar - doar
- daardoor - dordeur
- daarginds - ginter
- daarheen - nar doar / nar ginter
- daarlangs - last doar
- daarna - nardien, nordien
- daarnet - doar res, durrés, doarzju:st
- daas - boal, goasvlieg
- dag, dagen - dag, daugen
- dak, daken - dek, dauken

- dakbalk - keper
- dakbedekking - roëfing
- dakgoot - kornies(j), dekgoot
- dakpan - dekpenne
- damesfiets - dammevelo
- dan - té, ten, taen, tenn'n, tunn'n
- darm - daerm
- darten - vogelpieken
- darts - vogelpiek
- dat van jullie / van hen - 't ulder, 't uir
- dauw - daa
- de draak steken met - in zèen / eur / uir / ulder zakken zitten
- De Halte (Station Serskamp) - 'n 'Alt
- de onze - dons
- de oude - 'n aan
- de Oude Belgen - d'Aa Belgen
- de pot op - foert
- de tandarts - 'n dantiest
- decoratie - dekoroasse
- deftig - sjiek
- deken - sarzje, sarsj
- deksel(-tje) - schèef (schefken), scheel (schilken)
- delen - dieëln
- dement (zijn) - kiends (zèen), (vangen)
- Denderleeuw - Denderlieë
- Dendermonde - Daerremonne
- denken - paezen
- dertiende - dertiensten
- deugniet - galjaar
- deuk - bluts. buts
- deurpost, deur- / raamkozijn - kassement, deurpost, kozzèen
- deze - (den)deez'n
- deze morgen - vandemaern(t)
- diarree - afgang(k), schèeterae
- dichthouden - dichtagen, toeagen
- die (aanw. vnw.) - (den)dieën'n (m), (de)die (v)
- dieet - rezjiem
- Diepestraat (oude naam Brugstraat-N. - Diepestroat
- dierenarts - pèremieëster
- dikke knieën / X-benen - muttekesknien'n
- dikwijls - dikke(l)s
- dimlampen - kruisliechten
- dinsdag - dèèssendag
- diploma - dieplom
- discussie - diesku:sse
- dissel - dèessel
- distel - destel
- dit - 't dees
- dobbelsteen - tèerling(k), dobbelstieën
- doelman - kieper
- doen alsof, veinzen - em geboaren
- dokter - dokter
- dolgraag - duegèern

- dom lachen - galferen
- domme vrouw - kalle, trien, seute
- dommerik - troët'n, annewuit'n
- domoor, dwaas - merteko
- domweg - domgoawig
- domweg, langs zijn / haar neus weg - kwansuis
- donker worden - demster'n
- dood - duuëd
- doodop, doodmoe - duuëdop
- doodskist - liechter, duuëdskiest
- doodskop - duuëdskop
- dooier - dool, duuër
- doopsuiker - kiendjessuiker, duuëpsuiker
- door - dur
- doorbijten - deurbèeten, durbèeten
- doorhebben - deur 'emmen
- doorlopen, doornemen - overluepen
- doormidden - 't alvendeur
- doortastend (ook: impulsief) - rözzeleut (résolu)
- doortrappen - deurterren
- doorweekt - durwiekt, deurwiekt
- doorzettingsvermogen - kerrazje (<Fr. courage)
- doorzeuren - zoagen, deurzoagen
- doos(je) - duës (du:sken)
- dorsen - dörsen, dössen
- dorsmolen - dörsmoulen, dösmeulen
- dorst - döst
- douche - störtbad
- dovenetel - melktingel
- draad - droad
- draagbaar - droagboar
- draagbaar - droagbèer, droagboar
- draagbalk, stalen balk - poetrelle
- draagbare radio - portatief
- draai (een - geven) - zwing (een zwing geven), droa
- draai(en) - droa(n)
- draaiend, met een flinke bocht - droalings
- draaiierig - droalu:s, droalus
- draaizeef - pasfiet
- dreigen - driëgen
- drempel - daerpel, dörpel
- dreumes - pagadder
- dribbelen - triepolleer'n, tripelleer'n
- drie - drae
- driepoot - draepikkel
- driewieler - triporteur, triporteur
- dril - dedder
- dringen - drummen
- dromen - drümen
- droogrek - druueëgrek
- droogtrommel, centrifuge - zwierder
- droom - druuëm
- dropveter - rekker

- drukte, gedoe, ruzie - bagaar, lagèer
- duimspijker - pienèes
- Duits - Döts
- Duitser - Dötser
- Duitsland - Dötsland
- duizelig - dol
- duizend - duzend, du:st
- durfal, drieste kerel (ook ironisch voor drukke jongen) - briegang (Brigand)
- durven - 'em avventuren, daerven
- duur (niet goedkoop) - dier
- duw - daug
- duwen - daugen
- dwaas (bn.) - dwoas, malluuëtig
- dwaas (zn.) - merteko, wietel
- dwangvoorstelling, obsessie - opsesse
- dwars - dwèe(r)s
- dwars door - lossendeur
- dwarsdoorheen - lossendeur
- dweil - dwael
- dwerg - dwaaerg
- éclair - sjoeken
- Edingen - Inghiën
- eekhoorn - ieëkuuërn
- eeltig - verwieërd
- eeltplek, `weer` - wieër
- één - ieën
- één april - verzennekesdag
- een doorzetter - nen 'ardi
- een maîtresse hebben - oanagen, oanaan
- een scharrel opdoen - binnenpakken
- eend - inde
- eentje - ientjen
- eerlijk - ieërlek
- eerlijk - iërlek
- eerst en vooral - veurnaf, ieëst en vurrel
- eerst(e) - ieëst(e)
- Eerste Wereldoorlog - Iëste Wèrldoorlog, Gruëten Oorlog
- eetkamer - eetplats
- eeuwig - iëwig
- eeuwigheid - iëwigaed
- eg - eeg
- eg - eegde, eg
- egel - örs, stekelvaaerken
- eggen (ww.) - eegen
- ei(-dooier) - ae(-dool, -duër)
- eieren - aeren, (tegen kinderen:) tiekenaekes
- eierschaal - aeschelp
- eigendom - doening(k)
- eik(en) - ieëk(en)
- eikel - aaekel
- eind (aan het - van) - 't enn'n
- eindje / dekseltje - tsjoepken
- eitjes - aekes

- eiwit - aewiet, 't wiet van een ae
- electriciteit - elletriek
- electriciteitspaal - elletriekstoak
- elfde - ellefsten, elfden
- elkaar - mekoar. mekkander, makkander
- elkander - mekkander, makkander
- ellende - mizere, galèer
- ellende - galèer
- emmer - ieëmer
- emotie - alteroase
- Engeland - Ingeland
- Engelsen - Ingelsen
- enige (de -) - 'n ieëningsten
- enige, enkele - ieëningste
- enkel(m.n. -knobbel) - knoesel
- er naast grijpen (ook fig, : te laat komen om iets te verkrijgen) - mispakken
- erg (helemaal niet zo best) - graalek, aerg
- erg (hevig, sterk) - naeg (bijw.), vrieën (m), vrieë (v), vrieëd (o)
- ergens - ieverst, ieverans(t)
- ergeren (zich -) - zèen kas opfretten
- ergeren, vervelend zijn - ambeteren
- ernaast - durnéves(t)
- Erpe - Aerp
- ervandoor gaan - wigspieëten
- ervandoor, foetsie - ribbedebie, schippes, schampavie, wig, vanonder
- ervaren (ww.) - ondervinn'n
- erven, erfde, geërfd - aerven, aervde, g'aerfd
- erwt - aert
- erwtensoep - aertesoepe
- etage - verdiep
- eten - eet'n, boeffen, fretten, bieken
- eten, at, gegeten - eetn, aat/ittn, geten
- eveneens, voor jou hetzelfde - va'sgelèeken
- eventjes, lichtjes - res, rezzekes
- expert - expèer
- failliet, verwoest - gerinneweerd
- familie - famielle, famielde
- fanfare - 't mezziek
- fauteuil - zetel
- februari - fibbrewoare, fivvroare
- feest - fiëst
- fier - pront
- fiets - veloo, villoo
- fiets (met achteruittraprem) - torpedo
- fietsframe - kadrang
- fietspomp - veloopomp
- fietsreflector - katt'nuëg
- fietsstuur - giedong
- fietsversnelling - steek
- fietsversnellingsapparaat - verzet
- fijn - fèen
- film - fielm
- flatgebouw - biëding (building)

- flauwte - flaate
- flauwvallen - van zèen aegen / zèene sies goan
- flessendop - kapsule
- fluisteren - fezelen
- fluiten - schuifel'n
- fluweel - floer
- fooi, zakgeld - drinkgeld
- fopspeen - tu:t
- forse of drieste man - galjaar
- foto - fotto
- fototoestel - koddak
- fout (bij voetbal) - foel
- frangipane - fransipan
- friteuse - frietketel
- frommelen - frotten
- gaan we - goamen
- gaan zitten - 'em afkappen
- gaat hij - goat-sje
- garen - twèen
- garnaal - gèernoart
- gas - gaas
- gasfles - biedong
- gasfornuis, gaspit - gazevier
- gauw - gaa, agaa
- Gavere - Gauvere
- gazon - peloeës
- gebaar (mooi -) - zjest
- gebakje - patteeken
- gebakken aardappelen - gebruinneerde petatten
- gebarsten - gebe(r)st'n
- gedeeltelijk, zus en zo - 'alvelings
- geduld - geduld, pasjense
- geel - gèel
- geen enkele - giën'n iën'n
- gegadigde - kalant
- gegeten - g'eten
- gehaast - gepresseerd
- gehakt (gemalen vlees) - gekapt (ook: gemoalen ~)
- gehandicapt - gebreккеlek
- gehandicapte - duts (m.n. geestelijk -), gebrekkigen
- gehandicapte (m.n. geestelijk -) - duts
- geheugen - memoore
- geil, bronstig (hond), loops - ieët, (teef:) luëps
- geit - gaet
- gek worden - deurterren, zot kommen, ne slag van de meulen krèegen
- gekookte ham - gezoeën eps
- gekreukt - verrompeld
- geld - kluiten, ballen
- gelegenheid, buitenkans - okkaz(j)e
- gelukkig toeval - sjans
- geluksvogel - sjansaar
- gemalen baksteen - briekaljong
- gemeentehuis - gemi:nt'nuis

- geniepig persoon - foefelèer
- Gentenaar - Gent'nèer
- gepromoveerd, opgeklommen - vereuverd
- geraamte - geramte
- Geraardsbergen - Giërsbaaern, Gieroarsbaaern
- gereed, klaar - gerieëd, grieë
- gereedschap - aloam, griëdschap
- gereedschap, alaam - aloam
- gerookt (vlees) - geru:kt (vliës)
- gerst - gae(r)st
- geruit (bv. hemd) - karroo (bv. em)
- gescheiden (na huwelijk) - vaniën, geschiën
- gesp - geps
- gestreept - gestript, mee / mih stripkes
- gevangenis - bak, priezong
- geven - ge(v)en, ik gif, ik gaaf, ik em gege(v)en
- gevraagd - gevraagd
- geweer - gewèer
- geweerpatroon - kartoos(j)
- gewonden - gekwetsten
- gewoonte - gewu:nte
- gezegd - gezaaed
- gezin - famielle
- gieremmer - loeëter
- gierigaard - pinne
- gietvloer - sjappe
- gij - gaae (mv. guir / gulder)
- gildenhuis - patronaazj
- ginds - ginter, ginder
- gips - ploaster
- gisteren - giester'n
- glas, glazen - glas, gloazen
- glijbaan - sleerplank, rëesplank
- glijden - sleren
- gluurder, kijker, gaper - gauper
- goed - goeëd
- goed gedragen (zich -) - voegen (au -)
- goed verzorgd, mooi - pertig
- goederentrein - marsjandies
- goeie - goeën
- goeiedag - djuir
- goeiedag - goeëndag, djuir
- golven (van haar) - bekken
- goochelaar - schammoteur, goochelèer, guuëchelèer
- goochelen - googel'n, guuëchel'n
- gooien - ruuën, roeën
- goot - grep, zjep
- gordijn - störs, storzj
- goud - gaad
- gouden - gaa(n)
- gozen, gutsen - guuëzen
- gozer - sjarel
- graag - gèern

- graandorser - dösmeulen
- gras - ges, gres
- grasmaaier - gesmasjien, gesmoar
- graspol - gespol
- grasveld - blieëk
- grasveld, gazon - gazong
- graszode - rös, zuuë
- gratis - vurniets
- grauw (kleur) - graa
- graven - grauen
- grind - rekel(-lekes)
- groei - groë
- groeien - groën
- groeien - groeën
- groenten - groensel
- groenvoer - groensel
- groep - kómpanie
- groeten(-d zwaaien) - salloweern (salueren)
- Groevestraat (thans: Statiestraat) - Groefstroat
- grommen, mopperen - grollen
- groot - gruuët
- grote knikker - kalle
- grote salami - bloende (<saucisse de Boulogne)
- grote schoonmaak - gruuëte kuis
- grote teen - dikken tiën
- grove bezem - stroatvèeger, grovven böstel
- gruwelijk - graalek
- gulp - spriet
- gulzig persoon - schoefel(èer)
- gummiknuppel - mattrak
- haag - aug
- haar (bez. vnw.) - 'eur
- haar (hoofd-) - 'oar
- haarscheiding - schië
- haarstukje - postiesj
- haas - 'oas
- haas (als in ossehaas) - boef
- haascarbonade - stoofkrap
- haastig - ostig / astig
- had(den) - ik oo, gae / ae oo(t), wuir / wulder oomen, guir / gulder oot, zuir / zulder oon
- hagel - augel
- hagelen - augel'n
- haken (ww.) - krosjeer'n
- hakmes - ommes
- halfeen, halftwee enz... - alverieën, alvertwieë enz... tot alvertwalf
- halfweg - ('t) alverwegen
- ham - eps
- ham (gekookte -) - gezoën / gezuën / gekokt' eps
- hamer - aumer
- handelaar - marsjang, kommersant
- handelaar - kommersant, marsjang
- handelsreiziger - vajazjeur
- handkar - steekkerre

- hands (voetbal) - ens
 - handtas - zjakosj / sakkosj
 - handvol - 'affel
 - hangklok - riggelatteur
 - hard - erd
 - hard rennen - spieëten, spiet'n, gespiet
 - hard rijden - vlammen, vlassen
 - hard wrijven / proppen - frotten
 - harde slag - kerremel(le), galet
 - hardsteen - arduin
 - haring - èerink
 - hark - rèek, rieëk
 - harken, harkte, geharkt - rèeken, rekt'n, gerekt
 - harlekijn - arlekeng
 - harten (kaarten) - erten, ertes
 - haver - auver
 - havermout - auvermout
 - hebben en houden - bataklank, pottekarree, reutemeteut
 - hebben, bij zich - - meeëmmen
 - hebben, had, gehad - 'emmen, ik oo, ik em g'ad;
- 'k 'em, g'et, aae ee(t), wuir (wulder) 'emmen (en), guir (gulder) 'et, zuir (zulder) 'emmen (en).
- hebben, had, gehad - en/emmen, oo, g'ad
 - heel - gieël
 - heen en terug - allee ee retoer
 - heen en weer - ommesweer
 - heen en weer lopen (loper) - drevelen (drevelèer)
 - heftruck - klark
 - heibel - bagaar, ambras
 - hek - 'ekken
 - hekwerk - grielde, grietje
 - hel (de hel) - 'el (d'el)
 - helemaal - gielegans, gielegoal, grat, ieëlemaal
 - helling, talud - tallu
 - hemd(je), singlet - 'em(meken), lèeveken
 - hemel - 'emel
 - herenfiets - baarvelo, mannevelo
 - herfst - noajoar, 't vallen van 't blad
 - hersentrombose - geraktaad
 - herstellen - moaken (makt'n, gemaakt), ripperreren
 - hertsleer - dèen, dèem
 - het Oud Dorp [tot 1870 dorpscentrum bij Paddenhoek] - 't Aat Dörp
 - hetzelfde - va 's g'lèek'n
 - hetzelfde, dezelfde - 't zelde, de zeld'n
 - hij - aae
 - hik - snik
 - hinderen, tot last zijn - besanten, messanten
 - hinken - pikkelen
 - hobbél - oebel
 - hobbelpaard - wippelpèerd
 - hoed - oëd
 - hoed - hoe d (extra lange oe)
 - hoedje - 'oeëken
 - hoekschoep - korner

- hoes - basj
- hoge hakken - uuëg 'ielen
- hoge schoenen - bottien'n
- hola - aulaba (Fr. o là bas)
- hommel - bombie
- honden - onn'n
- hondenhok - onnekot
- hondenmand - onnemanne
- hondenvlees (voer) - onneveliës
- hondenweer - onneweer
- honing - euning(k)
- honk, pleisterplaats - diepoo
- hoofd - uuëfd, (kezze, sterre)
- hoofdkaas - uuëflak
- hoofdpijn - 'uuëf(d)pèen, koppèen
- hoog - uuëg
- hooi - uuë, oeë
- hooiberg - uuëmèet, oeëmèet, uuënopper, oeënopper
- hoop - uëp
- hoor - (e-)war
- hoor! (ja hoor) - zen! (ja zen)
- hoorndol - uërendöl, uërendol
- horen - uëren (uërd'n, g'uërd), örken
- horloge - aarloezje
- horloge - aarloeze
- horzel - örzel
- houden - 'agen / 'aan, 'aagd'n, g'agen / g'aan
- houden van - gèere(n) zien
- houten plaat - berd
- houvast, gevest - 'andaug, 'andaag
- houweel - piosj
- huichelaar, hypocriet - muilentrekker, torentrekker
- huilebalk - schriëmuil
- huilen - schriën, blèeren
- huishouden - uissaan, uissagen
- huiskamer - zitplats, zitkoamer
- huisraad - bataklang, pottekarree, santeboetiek, bazaar
- Hulst (wijk.straat in Wichelen) - Du:lst
- hun - d'uir, d'ulder
- hupsakee - oeplala
- hurken (zn. - wat de hurken ook mogen zijn) - uk
- ieletjes, bleek - rèel
- iemand die onzin vertelt - ziëverèer
- iemand die slecht gekleed is - Oagetut
- iemand die van opvatting / partij veranderd is - kazakkendroar
- iemand die veel koffie drinkt (en er veel bij kletst c.q. roddelt) - kaffeeleut
- iemand die zielig doet (m.n. kind) - trunt (ww. trunten)
- ijs - èes
- ijscowagen - kremker
- ijshoorntje - teuteken
- ijsje - kremmeken, kremglas(ken)
- ijslollie - friesko
- ijsventer - kremmarsjang, kremmekesman

- ijzelen - èezel'n
- ik niet - baniënik, nieëk, jokkendoe
- ik toch niet - bakkendoe(n), jokkendoe, baenieënik, nieëk
- Impe - Imp
- in afwisselende volgorde / grootte plaatsen - schranken
- in de knoop - verknosseld
- in de omgeving / buurt van - omtrent
- in de rui zijn - ruiven
- in een alternerende orde gerangschikt - geschrinkt
- in een oogwenk - op nen ik en nen tik
- in elkaar vallen - tobbeltuuep vallen
- in het midden - 't alven
- indopen, soppen - indoppen
- infuus - baxter
- ingewanden - beulingen
- inhalen, voorbijrijden of -gaan (m.n. onterecht) - veursteken
- injectie - piekuur
- inkt - iengt
- inktpatroon (v. printer) - kartoos(j), patruuën
- inpakpapier (bruin -) - graa papier
- inrijden - roderen
- inrijperiode - rodaazj(e)
- inschenken - uitgieten
- instoppen - insteken
- instorten - tuuëpschieten
- intrappen (ergens ~) - interren, interten
- inzetten (zich -) - wèeren (au -)
- is hij - es-tje
- isolatietape - twaliezolân
- Italië - letoal'n
- ja (persoonsvormen) - jaa'k, joa'g, joa'n (joas / joa'sse), joa'm / joamen, joa'g / joaguir, joa'sse / joassuir
- ja maar - jommer. jommerja, ajommerja
- ja maar - jommerja
- jachtgeweer (dubbelloops-) - twiëluëp
- jaloers - zjaloes
- jamaar - jommerja
- jamgebakje (carré) - karree
- jammer - spèetig
- janken (v. hond) - kajieten
- januari - jannewoare
- jarig zijn - verjoaren
- jas (overjas, mantel) - frak
- jeans - texasbroek, dzjiens
- jenever - zjaneuvel, zjenever
- jeremiëren - jeremineren
- jeuk - u:ksel, jeuk
- jeuken - uuëken, jeuken
- jicht - 't flissèen
- jicht - flissèn
- jij toch niet - joggendoeët
- jongen, kleuter - kadee
- jongetje - jongsken
- jongste (van gezin), Benjamin - kakkenest(jen)

- jouw - au, oan'n
- juffrouw - iefra
- jullie - guir / gulder, uir (bez.)
- jurk - klieëd, klieëken
- jus d'orange - looza
- Justitiepaleis - Zjustiessepalaes
- jute zak - boal
- kaalkop, kale - pletskop, koalkop
- kaars - kèes
- kaarsvet - kèesroet
- kaart - koart
- kaarten - koarten
- kaartje - kartjen
- kaas - koas
- kaatsen - katsen
- kabelbaan - tellefurriek
- kachel - stoof
- kadetje, rond broodje - piestolee
- kakker - sjiesjie
- kalf - mutten
- kalk (op muur) - wietsel
- kalken, witten - wieten
- kameel - kemel, kamieël
- kamer - kaumer
- kan mij wat schelen - foert
- kanjer - galjaar
- kanjer, rakker - kastaar
- kap - kapusjong, kap
- kapot - kapot. kadu:k, kats(j)ee
- kapper - kwaffeur
- kar - ker(-re)
- karabijn - karbien(-egewèer)
- karamelsnoepje - babbeluut, lutti
- karnemelk - kèeremelk
- karper - kaerper
- kasseien, kinderkopjes - kassaen
- kasseiweg - kassaeboan
- kast - kas
- kasteel - kastiël
- katapult - mik
- kater - koater
- kauwgom - sjiek, bazooka
- kei (fig.) - krak
- kei(tje) - kae(ken)
- kerk - kaerk
- kermis - kërremes
- kers - kezze
- kerselaar - kezzenbuuëm
- Kerst - Kest, Kaerst
- Kerstavond - Kestoaved
- kerstboom - kezbuuëm
- Kerstdag - Kestag
- kerststronk - bu:sj

- ketting (m.n. fiets-) - keet'n, kete, ketting
- keuken - keuken, schotel'uis
- kibbelen, hakketakken - ekketekken
- kies - boktand
- kietelen - kriebelen, kietelen
- kiezelsteentjes, gravel - rakelleges, rekellekes
- kijken - kèeken
- kikker - puit
- kilometerteller - kilometriek
- kind (klein -je) - kiend (klæ kiendjen)
- kinderen - kienner'n, kiender'n
- kinderwagen - vwatuur
- kindje - kiendjen
- kip - kiesen, poelde
- kippenbout - kiesenbille
- kippengaas - kiekendroad
- kippenhok - kiekekot
- kippenstal - kiekestaal
- kippenvel - kiekevliës
- kist - kiest
- kitten - kattejonk
- klaar - klèer
- klaar, gereed - gerieëd, grieë
- kladblok - broejong
- klagen - klaugen, kreften, s(j)ikkaneuren
- klagen (overdreven -) - kreften, grèeven, lamèeren
- klager, jeremiëerder - kreft
- klant - kalant
- klap - slag, petat, pets, mastel
- klap, slag - galet
- klap, oorveeg - pets, sallewase, uuërvèeg
- klappen (in je handen) - plakken (in au an'n)
- klappertjes(-pistool) - poerkes (-revolver)
- klauw(-en) - klau(-n)
- klaveren (kaartkleur) - klauver'n
- kledingkast - klieërkas
- kledingwinkel - klieërewinkel
- kleedje - klieëken
- klein scherp mesje - vliem(eken)
- klein, kleiner, kleinst - klaen, klaener, klenst/klaenst
- kleinkind - klaekiend
- kleren - dingen (zowel als enkelv. als mv. gebruikt), kliëren
- kletsious - kommèer
- kletsnat - mesnat
- kleur - kleur, koleur
- kleuterschool - kakschool, bewoarschool
- klimmen - kleffer'n
- klinknagel - revet
- kloddertje - trutjen
- klomp - klopper
- klompen - kloppers
- klooster - kluëster
- klotsen - kletsen

- kluis - koffrefaur
- kluizenaar - kluizenèer
- kluwen - knossel
- knalpot - sjappement
- knap (uiterlijk v. persoon) - snel
- kneus - seut(-e)
- knie(-en) - knien(-'n)
- knijpen - nèepen (nep, nept'n, genepen), nipkes geven
- knijpen (er tussenuit) - pèer'n (er vandeur / tuss'nuit)
- knikker - maerebolle
- knikkeren (in een kuiltje) - (in 't putjen) stuiken
- knipperen - pinken
- knipperlicht - pinker
- knobbel - knoebel
- knoeien - muuësen, bross(el)en
- knoeien (als vakman) - broddeln, knosselen, briekoleer'n
- knoeier - muuëser, muuëskluuët
- knoeier, chaoot - muëser, broddelèer
- knoop - knuëp
- knutselen - briekoleer'n
- koe, mv. koeien - koe, mv. koën (oe + doffe e)
- koeienstal - koestaal
- koeienvlaai - koeëvloa, koeëplaaet
- koelbox - frigobox
- koelkast - èeskas, frigo
- koffie - kaffee
- koffiedik - kaffeegruis
- koffiekoek - rozènekoek
- koffieleut - kaffeebözze
- koken, kookte, gekookt - kuëken, ku:kt'n, geku:kt / zuën, zuëd'n, gezuëd / zoën, zoëd'n, gezoëd (bv. de muër zuëd'n / zoëd'n)
- kolenemmer (-bak) - koolkenne, koolbak
- kolenhandelaar - koolmarsjang
- kom - penne, komme
- kom (gewrichts-) - noot
- kom (v. aardewerk) - test
- komen - kommen (kwam, gekomen)
- kon, konden (v. kunnen) - kost, kosten (2e pers. mv.: gulder / guir kost)
- konijn - konèen
- konijntje - konentjen
- koning(in) - keuning(in)
- koninginnenhapje - viedeeken
- kooi - muit
- kookketel - maerremiet
- kookpan - kasrol, kom, penne
- kookpan - pot
- koolmees - kuuëlmieës
- koopwaar - marsjandies
- koor - kuuër
- koordansen - ku:rredansen
- koordje, touwtje - ku:rreken
- koorts - kösses, kössen
- kop (koffie) - zjat

- kopen, kocht, gekocht - kuuëpen, ku:pt'n / kocht, geku:pt / gekocht
- koplamp - faar
- koppeling [auto] - ambriaazj
- koppig - dwèes, bokkig
- koprol - tuimelparèes
- korf. mand - körf
- korst - köst
- korst(je) (van wond) - roef(ken)
- kort - kört
- koste wat het kost - malgree
- kou - kaa
- koud - kaad
- koude schotel - kaa plaa
- kous - kous
- kouwelijk persoon - kaapuit
- kozijn (neef) - kozzen
- kozijn (v. raam of deur) - kozèen
- kraag - kraug
- kraai(en) - kroa(n)
- krabben, krabde, gekrabd - kravven, krafte, gekraft
- krentenbrood - rozèen'nbruuëd
- kreuken - verrompelen, kreukelen
- kriebelen, scharrelen - krawietelen
- krik - krik
- kristalsuiker - kriestallizee
- kroonkurk, dekseltje - schilken
- kruimel - brèezel, mèezel(ink)
- kruimelen - mèezelen
- kruisbes - stekelbees
- kruiwagen - krewwaugen
- kruiwagen (fig.:nepotisme) - piestong, krewwaugen
- kruiwagen (voor vloeistoffen en zand) - brewet (<Fr. Brouette)
- kuiken(tje) - tsjiekpen, kieksken
- kunnen - kunn'n, kost(kon), gekost(gekund)
- kunnen we - kummen, kunnemen
- kunstgebit - valse tan'n
- kunstleer - siemielleer
- kurk (v. fles), kroonkurk - stopsel
- kus(je), kusjes - bees (bezeken), biskken, bezekes
- kus(sen) - biskken (biskkes geven), toot(en)
- kussen (ww.) - bezen
- kussensloop - flawèen
- kwaad - koad
- kwaadheid - kolère
- kwak - drets, kwak, kwek
- kwaken - kwoaken
- kwartier - kottier, kettier, kartier
- kwast (kermis) - flosj
- kwibus, hansworst - wietel
- kwikstaart (grijze of gele ~) - pèerewipper
- laag (niet hoog) - lieëg
- laag (zn.) - laug
- Laarne - Loarn

- laarzen - botten, loarzen, lèerzen
- laatje - schöfken
- laatst - lest
- lachen (vet ~) - galferen
- ladder - lieër
- lade - schuif
- laken - lauken
- lampenvoet - lampadèer
- lang persoon - pennelat
- lange staak - pèers
- langs - last, nost
- langs komen - afkommen
- langs onder - al onder
- langslaper / slaapster - slapkous
- lantaarn - lantèern
- lanterfanter - stroatluëper
- lasdraad - soeduur
- lassen - soederen
- lastig persoon - ambetanterik
- lastig vallen, (zich) vervelen - ('em) ambeteren
- laten rondslingeren - loaten raen
- lawaai - lawaet
- laxeermiddel - priggoase (<purgatie)
- Lebbeke - Lebbeek
- Lede - Lee
- leed - ertziër
- leeuwerik - liëwerik
- legerdienst - d'n troep
- leggen, legde, gelegd - leggen, legd'n, gelaed
- lekstroom - fwiet
- lelijk - liëlek
- lelijker geworden - verliëlekt
- lenden - leën
- lenen, gebruiken - bezigen
- lente - 'n uitkomm'n
- leren(ww.) - liëren
- lessenaar - pupiter
- let op, `mijd je` - meddau
- levendig - vief
- libel - glaz'nier
- liberalen (blauwe) - blaen, de blaae
- licht, lamp - 't liecht
- liefje - mokke
- lift - assansuir, assanseur
- liften - ottostoppen
- lijkbidder(sgezicht) - lèekbidder(sgezicht)
- lijken (op iemand ~) - trekken (op iemand ~)
- lijken op - trekken op
- lijkend op - precies
- lijm (m.n. alles-) - koltoe
- lijmen, lijmd, gelijmd - lèemen, lemd'n, gelemd
- lijster - laester
- likje - leksken

- likken - lekken
- lineaal - regel
- links (tegen paard) - jèert
- lip - lep
- loeien (v. koe) - burlen
- lolly - kalluitenblok
- lompe vent - loëten
- lood - luëd
- loods - angaar
- loof (van groenten) - groes. luëf
- lookworst - luëkwö(r)st
- loon, salaris - pree, daguur, luën
- lopen - luëpen. lu:pt'n / liep, geluëpen / gelu:pt
- loskokende / bloemige aardappelen - blompetatten
- luchtbuks - lu:tjesgewèer
- luchtbukskogeltje - lu:tjen
- luchter - lu:ster, luchter
- lucifers - stekskes
- lucifersdoosje - stekkenduësken, stekkendu:sken
- luiden - luin, sloan
- luidspreker - ooparleur
- luier - piesdoek
- luierik, luiaard - leegluëper, leegganger, lamzak
- Luikse wafel - suikerwaufel
- lunet, halffrond bovenvenster - woar
- maag - maug
- maaidorser - pikdösser
- maaïen - moan, afraen
- maaimachine - moamasjien
- maan - moan
- maand - mond
- maandag - monday
- maar - mar, moar
- maart - mèert
- made(n) - moa(n)
- mager persoon - pennelat
- magere melk - flötjesmelk
- magneet - trekèezer
- magnetron - miekrogolf
- mais - sponse taaerre [Spaanse tarwe]
- maken, maakte, gemaakt - mauken, makt'n, gemaakt
- malen - moalen, mald'n / moald'n, gemoalen
- man - maan, vent
- mand - manne
- mand (voor duiven) - keef
- mannelijk geslachtsdeel - gemacht
- mannelijk konijn - raaër
- mannetjesvarken - bèer
- Margote (hoofdstraat in Wichelen) - Maaerregoot
- markt - mert
- marmoleum - ballatum
- masturberen - 'em afspelen
- matrasveer - ressoar

- mauve - moof
- mazelen - moazel'n
- medaille - medalde
- medelijden - kompasse
- meer - miër
- meester - mieëster
- meeuw - mië
- meid - maesen
- meidengek - meskeszot
- meikever - ronker; mulder / bakker (ngl. de soort)
- Meirbos (lokale site van zgn. `castrale motte`) - Maerrebos
- meisje - mesken
- melktanden - melktan'n
- menie - ruuëmiene
- menie, rode menie - ruë miene
- mening - verzae
- menstruatie - veranderingen
- menstruatie - regels
- Mere - Mèer
- merel - mèrlaûn
- merel - mèerloan
- Merelbeke - Mèerlbeek
- mergstamkolen - stekken
- merkwaardig persoon - pallesoat, kwiestenbiebel
- mestvaalt - messink
- met - mi (mih, korte i)
- metaal - mittoal
- meteen, straks - sebiet
- meter (peetmoeder) - mit
- metselaar - metser
- metselen - metsen
- metselzand, scherp zand - rèenzand
- miauwen - miaan
- Micky Mouse - Mikkie Moes
- middag - noen
- middelste - talvesten
- mij - mae
- mijden - mekken, mekt'n, gemekt
- mijnheer (- pastoor, - de dokter, - de notaris) - meniër (de paster, - 'n dokter, - 'n nottarres)
- mijnwerker - koolputter, mènwaerker
- min of meer - 'alvelings
- minderwaardig - schramoelde
- miskraam - misval
- mislopen - rateren
- misselijk - onpasselek
- mist, het - - smuuër, 't smuuërt
- mistig - gesmuuërd
- modder - moor
- moeder - moeder
- moedervlek (behaarde -) - peperku:rre
- Moerzeke - Moes
- moestuin - lochting
- mokken - bokken

- molenaar - meulnèer
- molentje - meuleken
- mond, gezicht (pej.) - toot, tuuet, smoel
- mondharmonica - mondmezziek
- mooi - schuuen
- Moorsel - Muuersel
- morgen - maern
- morgenavond - maernoavond
- morgenochtend - maerrevroeg
- morsen, knoeien - muuësen
- mortel - muëtel, mörtel
- mosterd - mostoart
- motor (auto-) - moteur
- motor(-rijwiel) - motto
- motorkap - kappo
- motorkap - kapoot
- motregenen - mèezelen, smokkelen
- mouw - maa
- muf - verduft
- muggenzifter - pezewever
- muil - muil
- muilpeer - muilpèer
- mus - mu:s
- mutsaard - outmèet
- mutualiteit - ziekenkas
- muuropening voor afvalwater - mozegat
- naald - nalde
- naam - naum
- naar (richting) - nar
- naargelang - narvenant, norvenant
- naast - nevest, nevens, bezaen
- naast elkaar - neffeniën
- nabootsen - achternoa(r)doen
- nadeel - schoa
- nadelig - schoalek
- nadien - nardien
- nagras, nagewas - toemoat
- Namen - Naumen
- namiddag - achternoen
- namis (voor overledene) - noagetae
- nare, gemene vrouw - teef
- natuurlijk (bijw.) - vanaegen(s), vanaegest
- nauw - naa(t)
- navel - affel, naugelbuik, nauvelbuik
- nederland - woord de jandouwe
- Nee, ik (jij, hij, zij, wij) niet - nieë'k, nieë'g, nieë'n, nieë's, nieëmen, niëg (niëguir / niëgulder), niës (niëzuir / niëzulder) - banieënek, banieë'g, banieën, banieës/banieëzae, banieëmen
- nee, wat denk je wel - banieëgae
- neef (kind v. om of tante) - kozzen
- neergooien, deponeren - afroëën, neersmèeten
- negende - negeste, negest'n
- negentiende - negetienste, negetiend'n
- negentig - tnegetig

- nek - vös
- nergens - nieverans(t), nievers(t)
- netel - tingel
- neuken - poepen
- neutraalstand (v. versnellingspook) - pwoa maur (point mort)
- niemand - niemandnie, niemannie
- niet eens - allins nie, allis nie
- niet meer - nie mieër
- Niet meer juist weten - Ontgeven
- niet met opzet - onverwiest
- nietje - aggrafken
- nietsnut - niewèerd, pallesoat, kwistenbiebel
- niettemin - allegelèek
- nietwaar - (e-)war
- nieuw (een nieuwe jurk, een nieuwe auto) - nief, nievve (bv. een nief kliëken, nen nievven otto)
- Nieuwerkerken - Nieuwerkaaerken
- nieuws - nieës, nies
- nieuwsgierigaard - kerjeuzeneus
- nijdas, zuurpruim - krebberbèeter
- nijlpaard - nèelpèerd
- nijptang - nèeptang, trektang
- Ninove - Nienoof
- nochtans - pertang
- nodig - vandoen
- noest (in hout) - wieër
- nok (vorst van dak) - vöst
- nooit - nuuët, nuuët va' ze leev'n, fa ze leev'n nie, nuuët nie
- Noord - Nuuërd
- nootmuskaat - kruinoot
- nors - vies
- notaris, de notaris - nottarres, 'n nottarres
- Noten van hun omhulsel doen - Ontsloesteren
- nummerplaat (v. auto) - plak
- nylon - nielong
- o ja / ach zo! - tjein
- ober, kellner - garsong
- ochtend - maaernd
- oefenen, trainen - antreneer'n
- oksaal - oksoal
- olie - ole
- oliebol - smoutebol
- om de andere dag - alovernander'ndag
- om en om - geschranst
- om en om - geschrant
- oma - mit
- Omdat - Omdeeswil
- omdat - omda
- omelet - aerekoek
- omgeving (de -) - avrong ('n -)
- omhoog - omuuëg
- omruilen, verwisselen - vermangel'n
- omvergooien - omvaaerroeën, omvaaersmèeten
- omweg (maken) - alom goan, nen omwig moaken

- onbeschoft - astrant
- onderbordje - soetas
- onderbroek (m.n. lange -) - kallesong
- onderhemd - lèeveken
- onderhemd (van vrouw) - kombinèzong
- ondertussen - t(s)winst, binst
- ondertussen, in één moeite door - ampasant
- onderwijzer - miëster
- onderwijzeres - miestes, iefra
- onenigheid, ruzie - ambras
- ongeduldig - ongedurig
- ongeduldig persoon - ostigoard / astigoard
- ongeluk(kige gebeurtenis) - malleur, accident
- ongeveer - avaer, avaergelèek, omtrent
- onlangs - overlest
- onnozel - onnuuëzel
- onopzettelijk - onverwiest
- onrustig bewegen - krawietelen
- ontbijtkoek - pompkoek, peperkoek
- onthouden - omtagen, ontagen
- ontkoppelen (auto) - embrajereren
- ontkurken - aftrekken
- ontraden - afroan
- ontsnappen - schappeer'n (Fr. échapper)
- onwel, wat misselijk - mottig
- Onze Lieve Vrouw Hemelvaart - 'alvoest [half augustus], 'alvust, onzlievra'emelvèert
- Onze Vader (bidden) - Vaddrons (bidden)
- onzelveheersbeestje - onslievra biestjen
- onzin (vertellen), kletsen - zieëver(-en)
- onzorgvuldig - neegliezjant
- oog - uuëg
- oogarts - uuëgmieëster
- ooit - va z'leven, uuët
- ook - uuëk
- oom - nonkel
- oor - uuër
- Oordegem - Uuërdegem
- oorvrijg - uuërvèeg, vèeg op aune kop
- oorworm - uuërezuiper, uuërebiëst
- Oost - Uëst
- Oost-Eeklo - Uëstiëklue
- Oostende - Uëstende
- Oostenrijk - Uësterèek
- Oosterzele - Uësterzeel
- op een rij (- na elkaar) - a(lle)moal achteriën
- op en top, helemaal - grad
- op tijd - intets, battets
- opa - pit
- opbergen - wigsteken
- opbranden - opbrann'n
- opdirken - optalleweren
- opdondertje - vözzel
- opdringen - opsolferen

- opeens, plotseling - in iëne kiër
- open - uuëpen
- open haard - openèerd, uuëpenèerd
- openduwen - opendaugen
- operatie - operoasse
- opeten - opeten, binnespeel'n
- opgedirkt, opgemaakt - opgetelluërd
- opharken - oprèeken
- ophef, rumoer - lagèer
- ophouden - uitschiën
- opkamer (kamer boven kelder) - vout
- oplikken - oplekken
- opnieuw - vanèer, van alèer, verdrom, 'erdoens
- opraken - opgeroaken
- oprapen - oproapen, rapt'n op, opgerapt
- oprit, oprijlaan - opraae
- opscheppen - stoefen, blage(u)ren
- opschepper - stoefer, blageur, zjest
- opslagplaats (fig. ook: honk) - diepoo
- opstropen - opsluuëven
- opvegen - opvèegen
- opvliegers - vapuir(ke)s
- opwinden - opwinn'n
- opzadelen met, aan iemand iets verpatsen - opsolferen
- opzij (van -) - bezaaen (van -)
- ordner - klasseur
- orgel - örgel
- oud mannetje - Aa peken
- oud vrouwtje - aa vraken, aa mitjen
- oud, de oude - aat, 'n aan
- Oudegem - Aagem
- Oudenaarde - Aad'nèer'n, Oud'nèer'n
- ouder worden (zichtbaar -) - veraalekken
- ouders - aars
- ouderwets - aarwets
- ouderwetse of domme vrouw - seute
- oudje - aken
- oudstrijder - aastraaer
- overhaast - roefroef
- overjas - paltoo
- overjas (lang) - pardessu
- overladen - overloan
- overlijdensbericht - duuëbrief, raabrief
- overloop - allee / overluep
- Overmere - Overmèer
- overmorgen - overmaern
- overslaan - oversloan, sleege / sloeg over, overgeslegen / overgesloagen
- overstroming - overstruëming
- paal - poal
- paaltje - palken
- paardenbloem - piesblom
- paardensalami (vierkant) - zwerten vierkanten bloende
- paardenstaart - pèerestèert, kodde

- paardenstal - pèerestaal
- paardenvijg - pèerevèeg
- Paardeweide - Pèerewae
- paasei - poasae
- Paepestraat - Paupestroat
- pain à la grecque - grieks bruët (is niet Grieks maar Brussels `bruut van de grecht`)
- pak slaag - roefeling(k), dössink
- pakkingringetje - rondielken
- pale ale - pallel (-leken)
- paling - poalink
- Palmzondag - Paelmezondag
- pan(-nenkoek - penne(-koek)
- pand (m.n. vrijstaand), woonhuis met aanhorigheden - gedoen
- pandjesjas - pietelèer
- paneermeel - sjappellure
- pantoffel - slets
- pantoffels (plastic -) - (zieë-)sletsen
- papegaai - pappegoa
- Parijs - Parèes
- park - perk
- parkiet - pierus
- Pasen - Poasen
- pastoor - paster
- pauw - paa
- pech (mechanische -) - brauk, stikken
- pekelharing - pekelèerink
- penalty - pillantie
- per se - malgree
- per toeval, soms - amets
- perelaar - pèerenbuëm, pèerelèer
- personenwagen - luksvwatuur
- perzik - pesj, pezje
- pesten - koejoneren, duvelen
- peter (peetvader) - pit
- peterselie - pittersille, petersille
- piepschuim - isomo
- pier - teek
- pijn - zieër
- pijp - pèep
- pijpekrullen - pampilotten
- pikhouweel - piosj
- pil - piele
- pilaar - pielèer
- pilaarbijter, iemand die vaak naar de kerk gaat - pilèerbèeter
- pils(je) - expour (exporken), piels(ken)
- pinda - aupenotjen
- Pinksteren - Sinksen
- pint - pient
- pissebed - keldervaerken, pissebed
- plaats - plats, plek
- plaatsen - plasseer'n
- Plaatsvinden - Duuërgoan, durgoan
- plafond - plaffong

- plak ham - schel 'eps
- plakje - schelleken
- plakje vlees - pieleken vlieës
- plakken - plekken
- plakplaatje - plekker
- plank gas - gas planché
- plankenvloer - plansjee
- plankje, bordje - berreken
- plantgoed - zetgoed
- plassen, pissen - piesen
- plastic - plastiek(en)
- platendraaier - pieku:p, ploat'ndroar
- plavuis - dal
- plein - plaaen
- pleister - plekker
- pleisterwerk - bezetsel, bezetting
- plenzen, hard regenen - störtregen'n
- pleuritis (longvliesontsteking) - fleurus, fleuris
- plonsen - pletsen
- plooi - ploeë, pluë
- plooiën - ploeën, pluën
- plots versnellen, (proberen te) ontsnappen (in wielervedstrijd) - demarreer'n
- pochet - stoeferken
- pochetje - stoeferken
- podium - verruëg
- poedelnaakt - blekkenbluuët
- poedersuiker - blomsuiker, impalpabel
- poedersuiker - impalpabel
- poelier - pollier
- poetsdoek - kuisvodde
- poetsvrouw, huishoudhulp, interieurverzorgster - kuisvraa
- poken - koteren
- politie, de blaa - poliese
- politieman - fliek, nen blaaen
- pook - koterauk
- poort - puërt
- poortje - pu:rtjen
- poot - puët
- pootje - pu:tjen
- pop - poep
- populier - kanada
- port (drank) - porto
- portefeuille - portefoelde
- portie - poosse
- postbode - fakteur
- postzegel - tember (timbre)
- potlood - potluëd. putluëd
- prakken (aardappelen -) - smèezen, smèesd'n, gesmèesd
- praten - klappen
- prei - paraae
- preken, hij preekt, preekte, heeft gepreekt - preken, aae prikt, prikt'n, ee geprikt
- premie - priem
- prentje - bieldeken

- prentje, bidprentje - bieldeken
- prijs - prèes
- prikkeldraad - pinnekesdroad, pikdroad, piekdroad
- processie - prossesse, ommegank
- provincie - provvinse
- pruik - paru:k
- pruimen (ww.) - toebak sjieken
- pruimtabak - sjiektoebak
- prutser, beunhaas - knosselèer
- punaise - pienèes
- puntje, wit puntje - sandwiesj
- puntmuts, kaboutermuts - pinnemuts (pielemuts)
- pyjama - piezjema
- raadsel(tje) - ratsel(ken)
- raak! - lap!
- raar - oardig, roar
- raaskallen - zièvern
- rabarber - rabaaerber, rabaarber
- rabarber - ribbarber
- racefiets - koersvelo
- raden - (g)roan, groad'n, ge(g)roan
- raden - roan
- radio - raddio
- ragebol - kobbegauger
- rakelings - schèerlings
- raken, raakt, geraakt - rauken, rakte, gerakt
- rakker, deugniet - kastaar
- rakker, kanjer - kastaar
- ranja - oranzjade
- rapen - raupen
- rare man - roaren apostel, oardigen apostel
- ratelen, veel praten - roatel'n
- rauw - raa(d)
- rauwe ham - raa eps
- ravotten - dzjokkeleuren (<Lat. iocularare = schertsen)
- rechts (tegen paard) - tu:k
- rechthoek (gezegd) - vlakaf (gezeid)
- redeneren, ernstig praten - rizzeneren
- redenering - rezzon(g)
- redenering, uitleg (m.n. ingewikkelde -) - rizz'neerink
- reet, kier - gerre
- reflector - katt'nüg
- regelen - arranzjeer'n
- regelen, organiseren - riggeleer'n
- regenscape - basjken
- regenjas - (im)permeabel
- regio - kotee
- reiskoffer - valies
- rem - freng
- remmen - frengen
- ren, buitenhok (omheind, evt. ook overdekt) - renne
- restaurant - restorang
- restje, beetje (m.n. vloeistof) - trutjen, klutsken

- reumatische aandoening - siejatiek (<Fr. sciatique; ischiatique)
- rib - ribbe, rebbe
- ribcarbonade - krap
- rieten dak - struuë(n)dek
- rietje, strootje - struëken
- rij (ordelijke -) - root
- rij, aantal - rae, riësem
- rijbewijs - raebewèes
- rijden - raen
- rijgnaald - raenalde
- rijkswachter - zjandaerm
- Rijn - Rèen
- rijp (bn.) - rèep
- rijp (zn.) - rèem, rèep
- rijpad (vnl. aarden -) - ree
- rijst - rèes
- rijstpad - rèespad
- Rimeir (wijk / straat in Wichelen) - Riemèr
- ring - rink
- rits - tieret
- roddelaarster, klappei - kommèer, gazet
- roddelen - kommèer'n
- rode kool - ruë kuël('n)
- rode wijn - ruë wèen
- roeiboot(-je) - roëbuuet (roëbu:tjen)
- roerei - geklutst ae, aerekluts
- roestvrij sta(a)l(en) - inox(en)
- roffel - roefel
- roken (pijp, sigaret....) - smuuëren, ruuëken
- rolluik - persjenne
- rolschaatsen - rolschatsen, rolschetsen
- rommel, troep - bucht, brol, annekesnest, mikmak
- rommelen - roefelen
- rommelmarkt - aa mert
- rond doel bij knikkerspel, ootje - oken
- rond dwalen - rondtjollen
- rondom - rommendom
- rondslingeren - raen
- rond vertellen, wijd en zijd verkondigen - uitbellen
- rood - ruuëd
- roodborstje - ruuëböstjen
- roodharige - roste(n)
- roofvogel (m.n. sperwer) - mu:sseste(k)ker
- rook(-walm) - domp
- room - ruuëm
- roomboter - boernboter
- roos - ruuës
- rot - vört, rot
- rot (rij) - root
- rotje - bommeken
- rouwen - raan (in de raa zèen)
- rozenkrans - ruuëzekrans
- rubber - kaatsjoe

- rubella, rode hond - ruën ont
- rugpijn - 't verschot
- ruien, in de rui zijn - ruiven
- ruiken - rieken
- ruilen, omwisselen - verwiessel'n, (ver)mangel'n
- ruïneren - rinneweren
- ruïnering - rinnewoase
- ruiten (bij kaarten) - koeken
- ruiten aas - koekenoas
- ruiten koning (kaart) - koeken ieër
- ruiten vrouw (bij kaarten) - koekendam
- rukken - snokken
- rundvlees - rendvlieës
- ruzie - ambras. boel, mot, lagèer, bagaar
- röntgenfoto's - plakken
- salami - sallammie, bloende (saucisse de Boulogne)
- samen - tuuëp, baeïëen, tegoarn
- samenbinden - tuepbinn'n, baeïëënbinn'n
- samengedrukt - dobbeltuuep, tobbeltuuep
- samenknijpen - soamennèepen
- samenrapen, verzamelen - ramasseren
- savooi(-ekool) - savuuë(-kuuël), savoeë(-kuuël)
- schaal (schil) - pelle
- schaap - schaup
- schaar - schèer
- schaatsen - schatsen, schetsen, schovverdèen'n
- schade - schoa
- schaduw - lommerte
- schalie(-en) - schalde(-n)
- schap - ank
- schattig kind / erg heldere knikker - biëken
- scheel, schele - schèel, schèel'n
- scheenbeen - schiënbiën
- scheermes(je) - schèermesken, schèes (schèezeken)
- scheermesje - zjieleltemesken
- scheet - scheet, prot
- scheiden - schiën
- scheiding (van haar, onroerend goed...) - schieë
- scheidsrechter, arbiter - albieter
- Schelde (de, v.) - 't Schelde (o.)
- schelen - schillen
- schelm, onbetrouwbaar persoon - vajoe (voyou)
- schenden - schennen, schend'n, geschonnen
- schenen (onderbenen) - schiën'n
- scheren - schèer'n
- scheut (aardappel-) - kieëst
- schijnbaar - precies
- schijnbaar, er op lijkend - precies, pessies
- schijnen (scheen, geschenen) - schèen'n (schend'n, geschenen)
- schikken, ordenen - ranz(j)eren
- schillen - schell'n
- schilletje - pelleken, schilleken
- schilmesje - pattattescheller

- schoenen met dikke zolen - plattooschoenen
- schoensmeer - (schoenen-)blink, schoensjmink
- schok (electrische -) - snok
- schokdemper - ammortisseur
- schol, pladijs - pladèes
- schommel - bèes
- schommelen - bèezen
- schoolrapport - bu:lleteng
- schoon - schuë(n)
- Schoonaarde - Schuënèern, Schu:naarn
- schoonouders - schuënaars
- schoonzus - schuë(n)zuster
- schoorsteen - schapèep, scha
- schoorsteenveger - schavèeger
- schop - schip
- schoppen (bij kaarten) - pèekes
- schoppen aas - pèekenoas
- schoppen boer - pèeke zot
- schorseneren - schörseniër'n, schösseniëren
- schort - vusschuuët
- schort, voorschoot - vusschuuët, vurschuuët
- schouder - schaër
- schouw, schoorsteen - schaa
- schrapen - schrepen
- schrikdraad - elletriekdroad
- schrikken - verschieten
- schroef - vèes
- schroefring(etje) - rondiël(eken)
- schroevendraaier - to(e)rnavies
- schrokken, gulzig zijn - schoefel'n, binnengaffel'n
- schudden (zacht -) - lutsen
- schuifaf - sleerplank
- schuimspaan - schömspoan, visspoan, schepspoan
- schuin (hellend) - noes
- scrotum - bözze
- seconden - sekonn'n
- sering - zjozzemien
- sering - zjozzemien'n
- serre (aanbouw) - veranda
- serre (broeikas) - saere, sèere
- Serskamp - Sèeskamp
- simulant - sjiekee
- sinds - tsichten
- Sint Maarten - Siente Merten (In Wichelen net als in het Land van Aalst met analoge folklore gevierd als elders Sinterklaas).
- Sint-Gillis-Dendermonde - Sient Gieles
- Sint-Niklaas - Sient-Niekloas
- Sinterklaas - Sientniekloas
- sinusitis - sienuziet
- siroop, stroop - saroop
- sjaal - 'alsdoek, sjal
- sla - salloa
- slaag (pak ~) - rammeling

- slaan (in elkaar -) - afsloan
- slaan, sloeg, geslagen - sloan, slee / sloeg, geslegen / gesloan
- slaapjurk - tabboard
- slaapkamer - slapkaumer
- slaapwel - sláppél
- slabbetje - bavet, zieëverlap
- slak - slek
- slakkenhuis - slekkenuis
- slang (kunststof -) - daaerm
- slapen (ik slaap), sliep, geslapen - slaupen (ik slap / slaup), sliep / slapt'n, geslaupen
- slaperig zijn, slaap hebben - vauk en / emmen
- slaperigheid - vauk
- slecht afgewerkt, stuntelig - 'alfzèegat
- slecht weer (sint-baafsheer) - boamesweer
- slechts - nie mieër as moar
- slede - èeskat
- slijmerd - gatlekker
- slijpen - wetten, slèepen
- slim - ieët
- slimmerik - fèn'n tieën
- slingeruurwerk - regelateur
- slip - slep
- sloddervos - neegliezjant'n
- sloof, sloor, meelijwekkende vrouw - sluuër
- slordig - negliezjant, zörgeluuës
- sluier - vuuël, vwoale
- slurpen - sloeberen
- smaken - smoaken, smakt'n, gesmakt
- smeerkaas - smèerkoas
- smeren (boterham) - brieën
- smeulen - vuizen
- smid - smet
- smijten - smèeten
- smoes - foef
- snater - tetter, rebbel
- sneeuw(-en) - snië(-n)
- sneeuwbal (ook bep. snoep) - sniëbal
- sneeuwklomp - sniëklompen
- sneeuwpop - snieëman
- snel, gauw - agaa
- snelbinder - velorekker
- snijden - snaen
- snijtang - snaetang
- snoeischaar - sikkatuir
- snoepen - sneukel'n
- snoeper - sneukelèer
- snoepje - spek
- snoepje(s) - spek(ken)
- snor - moestasj
- snottebel, snotpin - snot(te)wiek, snotvink
- soldaat - soldaat
- soldeerbout - soederbout
- solutie (fiets) - sollu:sse

- sommige - sommige
- soms - mittèen, batèen, somtets
- soortgenoten, vrienden - konsoorten (meestal pej.)
- spaak - reijjong
- spade - spoa
- spar - spaaerre
- sparrenbos - spaerrrenbos
- spatbord - gardeboe
- spatten - spetten, spett'n, gespet
- speculaas(-koek) - spikkeloas(-sekoek)
- speeksel, spuug - spieëk
- spek - geregeld
- speld - spelle
- sperwer - spriewoal
- spiegelei - pèernuëg (paardenoog)
- Spieringkotelet - Boefkortlet
- spijbelen - schoolduiken
- spijker (grote -) - kepernagel
- spijker, nagel - noagel
- spijkerbroek - texasbroek
- spijtig - spèetig
- spin - spinnekop
- spinazie - spienazze, spienazje
- spit, lumbago - verscot
- spitsmuis - dolleken
- spitten - spetten
- spleet - gerre
- splinter - splenter
- spoedig, gauw - (a)gaa
- spoedzending - nen ekspres
- spoken - spueken (ik spuek, gae spu:kt, ae spu:kt enz.)
- spook - spuek
- spoorweg - èezerewig
- spoorwegovergang - barieël
- sportgympen - tu:rsletsen
- spraakwaterval - tetterèer
- spreekuur - zituur
- spreekuw - sprieë
- spreij - sprae
- sprenkelen - drietsen
- springtouw - ku:redans
- sproeien - sproeën
- spugen - spukken
- spuit - spiët
- spuug - spuk(sel), spu:ksel, spiëk
- spuwen - spukken, spu:ken
- staal - stoal
- staande lamp - lampadèer
- staart - stèert
- staat hij - stoat-sje
- stakker, sul - dompelèer
- stal - staal
- stapelgek - zu: zot as een drilnout

- star (kijken) - stèerlings (kèeken)
- station, ook statie [lijdensverhaal] - stoasse
- stationair - ralanti/relanti
- steendood - stiënduëd
- steenmarter - fluwèen
- steiger - staketsel
- stekelbaars - stekelbèe(r)s
- stekeltjeshaar (kort), bebophaar - bros(-ken)
- stelen - schoepen, tsjoepen (eufem.); schiëf sloan
- stempelen - doppen
- step, autoped - trotinet
- sterk (bv. koffie, verhaal, stank...) - straf
- sterke drank, een glaasje - - körtén drank, ne kört'n, nen druppel
- sterkte - koerazje
- sterven van ellende - kreveren
- steunbalk (met I-profiel) - poetrel
- steunen(d ademen), kreunen - krochen
- stevig gebouwde kerel (`een brede`) - briën (nen ~)
- stijfkop - kaekop
- stijfsel - ommeldonk (Fr. amidon), stèefpap
- stikken - versmachten
- stikken (naaiwerk) - stieken
- stiknaald - stieknalde
- stikzijde - stiekzae
- stilaan - stillekesoan
- stoep, trottoir - plankier, trotwaar, plansier
- stoeprand - borduur
- stoeptegél - dal
- stoet, optocht - stoeët
- stok (kaarten) - boek
- stom geluk - (b)oesesjans
- stom geluk - boeresjans
- stomerij - kuiserae, druuëgkuis, nieuwkuis
- stommeling - loeët'n, loeëter
- stookolie - mazoet
- stoomboot - stuuëmbuuët
- stootkar - steekkerre
- stopcontact - pries
- stoppen - stoppen, ermee uitschiën, arrèteren
- stoppen (in-) - steken (in-)
- stopverf - mastiek
- storen - stuuëren, deeranzjeren
- storm - störm
- stort, vuilnisbelt - stört
- stotteraar, hakkelaar - ekkelèer, akkelèer
- stotteren, hakkelen - ekkelen, akkelen
- straat - stroat (de / 't -)
- straatje - stratjen
- straks - fleus
- streepje - stripken
- strijken - strèeken
- strijkijzer - strèekèezer
- Strijp (straat in Wichelen) - Strèp

- stripboek - bieldekensboek
- stro (strootje) - struuët (struuëken)
- stroman - strueman
- stromen - struuemen (struuëm, stru:md'n, gestru:md)
- stromijt - struuëmèet
- stropdas - plastrong
- stropen - struuëpen
- struik - ul
- stucadoor - plekker
- stuipen (vnl. indien bij kinderen) - seskes
- stuk (bv. vlees, brood...) - stik (vlieës, bruuëd...)
- stuk (een -) - stik (e -)
- stukje (vlees) - pieleken (vlieës)
- sufferd - pezewever
- suikerbrood - suikerbruuëd
- suikerklontje - suikerklötjen
- sukkelaar, ook: sukkel, domkop - duts
- taai - toa
- taal - toal
- taart - toart
- tabak - toebak
- tachtig - taggeteg
- tafel - taufel
- tafellade - taufellao
- tafelvoetbal (-len) - kikker(-en)
- tak - tek
- tandarts (de tandarts) - tantiest / dantiest ('n dantiest)
- tankstation - naftepomp
- tapijt (vast-, kamerbreed ~) - tappiepleng (tapis plain)
- tarwe - taerre
- tas (boodschappen-) - kabas
- tas (koffie) - zjat
- tegel - tiechel, tegel
- tegen de wind in - wiendtégen
- tegendraads - kontrèer, in de kontremiene
- tegenin gaan (in gesprek) - afstraen
- tegenslag - malsjans
- tegenwoordig, actueel - van tsirreworrig, van tsirrewoorig
- teil - bassing, waskom
- teil (m.n. houten of plastic -) - tobbe
- telefoon - tellefong
- televisie - tellevies, tellevieze
- tempex - isomo
- tenen - tieën'n
- tenzij - twar, twoar
- terechtkomen - vervoaren
- terugslag - weerbots
- terwijl - binst / binst da
- tesamen - tegoaren
- tevreden / gelukkig - kontent
- thee- / fluitketel - muuër
- tijd - tèed
- tijdje - tetjen

- tijdverlies - verlet
- tikkertje - katje luuëpers
- timmeren - temmeren
- timmerman - temmerman, schrèenwaaerker
- tintelen - singelen
- toch niet - 'n doet, 'n doet
- toch wel - 't doet, 't doet
- tocht (wind) - trok, trek
- tochten - trekken
- tochtgat - trekgat
- tochtig (bv. van koe) - spelig
- toeloop - begankenis
- toen - taen, ten
- toetakelen - skaloteren, schamoteren
- toeteren - tuuten
- toffee - spek
- toilet (heren-) - piessiene, koer
- toilet, WC - 't vertrek, 't 'uizeken
- tol, priktol (met de - spelen) - toep (toepen)
- tomaat - tommat
- Tomaat met garnalen - tommat krevet
- tomatensoep - tommattesoepe
- tompoes - boekskene
- tompoes / millefeuille - boekskene
- tonen - tuënen (tu:nd'n, getu:nd)
- toog (in winkel / café) - tuëg
- tortelduif - törtelduif
- totaal, in één woord - effenaf
- total loss - pert tottal
- touw, koord - ku:rre, (dik -): ziël
- touwtje springen - ku:rre springen
- tovenaar - tuuëvenèer
- toveren - tuuëveren
- traag - traug
- traan - troan
- tralie, stevig metalen gaas - tralde
- traliwerk, grille, hek - griede
- trapladder - traplieër
- trappelen - trampelen, (in modder:) dzjampelen
- trappelen (met name in natte ondergrond) - djampeln
- trappen, trapte, getrapt - terten, tert'n, getert
- trapper - pedal
- trechter - trefter
- trein - traen
- treinkaartje, coupon, kasbon - koepong
- treintje - trentjen
- trek (hebben) - goesting (emmen)
- trekken (vnl. hard -) - luiren
- troep - brol
- troep, rommel - bucht
- troffel, truweel - trawiël
- trombone - schuiftrumpet
- tropen - waerme landen

- trouwen - traen, traad'n, getraad
- trouwfeest - traafiëst
- trouwjurk - traakliëd
- Trui - pielover, lèefrok
- truweel - trawiël
- tuberculose (uitgezaaide -) - tèerin(g)k (vliegende -)
- tuin, hof - lochting
- tuinbroek - salopet
- tunnel - tu:nel
- twaalf - twalf
- twaalfde - twalfste, twalfst'n
- twaalfde - twallefsten
- twee - twieë
- twee onder een kap - twiëwönst
- tweede - twiedden
- Tweedehands(bv. auto, occasion) - okkaz(j)e
- ui - ajuin
- Uitbergen - Útbaern
- uitblinker - krak
- uitdeuken - uitblutsen
- uitdrogen - uitdruëgen
- uiterlijk, aangezicht - uitzicht
- uitgeput - pompaf
- uitgerafeld - uitgevèezeld, uitgevèezeld
- uitgezonderd - u(i)tgenomen
- uitglijden - u(i)tsleren, u(i)tschuiven
- uithuizig persoon - raenest
- uitknippen - uitnèepen, utnèepen
- uitlaat - sjarzjebuis
- uitlikken - uitlekken
- uitmesten - uitmessen
- uitrusten (voorzien van het nodige) - inspannen
- uitschot - krappu:l
- uitsmijter (in nachtleven) - buitenwipper
- uitstralen (van pijn) - singelen
- uitverkoop - vandiesse
- uitvinden - uitvinn'n
- Ursel - U:rsel
- uurloon - daguur
- uw, jouw - au
- vaars - vèës, vèërs
- vaas - voas
- vaasje - vasken
- vaatdoek - schoteldoek
- vader - vadder
- vakantie - vakkanse
- vals spelen (bij bv. kaarten) - zeuren
- valsspeler - zeurzak
- van voren - vaveur'n
- vandaar (reden) - doarmee
- vanochtend - vandemaernt
- vanzelf - vantself
- vanzelf - vantsel(f)s

- varen (het maken) - vèeren, voaren
- varen (op water) - vèeren
- varken - vaerken
- varkensdarmen (gebakken -) - trotters
- varkenshersen (gebakken -) - essekes
- vastbinden - vastbinn'n
- vaste kast - ingebaade kas
- vasthoudend, ambitieus - ardi (Fr. hardi)
- vastpakken, grijpen - vastschèeren
- veer (van matras) - ressoar
- veerboot - overzetbuët
- veertiende - vieërtiensten, vieërtien'n
- veertig - ('t)viërtig
- vegen - vèegen
- veiligheidsspeld - toespelle
- veinzen - geboaren
- veld (het -) - 't land
- veld (voetbal-, vlieg-) - plaen (voetbal-, vlieg-)
- veld- / heupfles - pu:le
- veldsla - veldsaloa
- veldwachter - sjampetter
- velg - zant
- velours, fluweel - fulloer
- venster(-bank) - vaester (-bank)
- vensterluik - blaffetuur, zunnebloar
- ventiel - soepaap
- ver - vaer
- verarmd - veraermoeëd
- verbergen - wigsteken
- verboden - verbuuën
- verbranden - verbrann'n
- verbrassen - vermuuësen, verbrassen
- verbrijzelen - verbrèezelen
- verdedigen - verwèeren
- verdrinken - versmuuëren
- verdunnen, aanlengen - oalengen
- verdwenen, foetsie (m.n.: gestolen) - schampavie
- verf - vaaerf
- verfrommeld - verrompeld
- verfrommelen - verfrosselen
- vergadering - vergèerink
- vergeetachtig, hardleers - kört van memoore
- vergiet - stramèen
- verhaal, geschiedenis - 'istore
- verkeerd behandeld (m.n. medisch) - mismieësterd
- verkeerd doen, misdoen - mispikkelen
- verkeerslichten, stoplicht - 't ruë liecht
- verkleed - verklie(ë)d
- verkleuren - verschèen'n
- verknoeien - vermassakreren
- verkoudheid (een - oplopen) - vallink (een - opdoen)
- verkwisten - vermuësen, vertoeppen, verturelутten
- verleden week (maand, jaar) - pessidde / verlidde week (mond, joar)

- verleiden - verlieën
- verlossertje - katje los
- vermoedelijk - van tien negen
- vermolmd - vermölmd, vermemeld
- vernauwen - vernaan
- vernielen - verdestreweren, vermassakreren, rinneweren
- vernielen, ruineren - destreweren
- vernieuwen - vernieven
- verpakken - amballeren
- verpleegster - infirmière
- verraden - verroan
- verroeren - boezjeer'n
- verroest - beroest
- verruwen (van huid o.i.v. weer) - verroaren
- vers - ves
- vers (bn.) - ves
- versnellingen - vietessen
- versnellingsbak - vites(-sen-)bak
- verspillen, verknoeien - vermuuësen
- verstandskies - wèesèedstand
- verstoppen - wigsteken
- verstoppertje - katje wigstekers (<Fr. cache-cache)
- verstrooid - verstruuët
- verstuikt, verzwikt - verstökt
- vertraging (trein / bus) - retaar
- vertrekken - Oagoan, 't afterten, 't afbollen, zèen schip afkuisen
- vertrokken - schippes
- vertrokken (hij is -) - vanonder (ae est'er vanonder)
- vervelen (iemand) - tegensteken (bv. `dat steekt haar tegen`)
- vervelen zich -) - verlieën
- verven, schilderen - vaerven
- vervoeren - voeren
- verwaand persoon (blaas) - bloas, bloaskoak
- verwaarlozen - verneeglizjeren
- verwelken, verwelkte, verwelkt - verslunzen, verslunste, verslunst
- verwend - bedörven
- verwisselen - vermangel'n
- verwoest, kapot gemaakt - verdestreweerd
- verwond - geschaloteerd
- verzekering - asrans(e), aschrans(e)
- vest - zjielee
- veter - raeku:rre, strek
- vierkante spijker - bloknaugel
- vijf - vèef
- vijfde - vefde
- vijftien - veftien
- vijftiende - veftienste, veftienst'n
- vijftig - ('t)veftig
- vigg - vèeg
- vilbeluik - vuilblik
- vinden - vin'n, vond, gevon'n
- visboer - vismarsjang
- viskom - visbokoal

- visspaan - vispoal
- vitrage - vietraazj
- vlaag, regenbui - vloag
- vlaai - vloa
- Vlaamse gaai - annewuit'n
- Vlaanderen - de Vlanders
- vlag - drappoo
- Vlaming - Vlammink
- vlees - vliës
- vleesbrood - friekandong
- vleien - ma vèegen (= mouw vegen), gatlèkken
- vlek (grote -, op kleding bv.; ook: muurbeschadiging) - plek, plamoaster
- vleugel (van een vogel) - zwing, vleurink
- vliegveld - vliegplaen
- vlinder - zomervogel
- vlo - vloë
- vloe (voor sigaretten) - bladjes (een boekskèn -)
- vloeien - vloën (oe + doffe e)
- vloeipapier - vlekpapier
- vochtig - klamp
- voelen - gewoarwörr'n, voel'n
- voetballer - voetballiest
- voetje van de vloer - katjen uuëg
- vogelkooi - vogelmuit
- vogelmand - keef
- volgend jaar - noste joar
- volgende keer - noste kiër
- vooraan - vavvuërn, vaveur'n
- vooral, bovenal - suurtoe
- voorbij - verbae
- voorbijrijden - vörbaaesteken
- voordeur - vurdeur
- voorhoofd - vurruuëfd
- voorkamer, ontvangkamer - salon, vurplats
- voormiddag - vurnoen
- voorraadpot - bokoal
- vooruitgaan - avvesseer'n
- voos - vuuës
- vorig - veurig
- vork - fourchet; verket
- vork - verket
- vork (bestek) - verket
- vork (gaffel) - gaffel
- vorst (vriesweer) - vö(r)st
- vouw - va
- vouwen - vaan, vagen
- vraag - vraug
- vraagje - vragksken
- vrachtwagen - kamion, vrachtwoagen
- vrederechter - zjuzjepee
- vreemde snuiter - kwiestenbiebel
- vrek - pinne
- vreten - fretten

- vrijaf, vakantie - konzjee
- vrijdag - vrèedag
- vrijen - vraën
- vrijer - vraër
- vrijgezel - jonkman
- vrijgezelle vrouw - jonge dochter
- vrijpostig, brutaal - astant
- vrijwel - tnostntoe ('t nosten toe)
- vroege aardappelen - iëstelingen
- vrouw - vra, vramens
- vrouwelijk konijn, konijn met jongen - moeder
- vuilnisbak - vuilbak
- vuilniswagen - vuilker
- vulpen - porteplu:m
- vulpotlood - portemien
- vuur, het vuur - vier, 't fier
- vuursteen - vierkae
- vuurwerk - vierwaaerk
- waaien, waaide, gewaaid - woan, woad'n, gewoad
- waar - woar
- waard(e) - wèerd(e)
- waarlangs - lastwoar, lostwoar
- waarnemer (bv. van arts) - ramplasant
- waarom - vurwa, waarom, wo(r)veur
- waarschijnlijk - warschèelek
- Waarschoot - Woarschuuët
- Waasmunster - Wasmunster
- wafel - waufel
- wafelijzer - waufelèezer
- wagen - waugen
- wagen / proberen - offenturen / affenturen
- wandelwagentje - buggy, poeset
- wang - kauk
- Wanzele - Wanzeel
- wapenstok - mattrak
- warboel, huishouden van Jan Steen - ennekesnest, annekesnest [vgl. Vlaamse Gaai = annewuiten]
- warm - waerm
- wasknijper - 'outen spelle
- wastafel - lavvabo
- water - woater/watter
- waterhoen - watterkieken, krodde
- Waterloo - Watterluë
- watermolen - wattermeulen
- waterpokken - wiendpokken
- waterzooi - watterzooë, watterzoeë
- wazig - floe
- wc / toilet - 't vertrek, 't 'uizeken
- we (in vragende werkwoordsvorm) - -men (bv. kommen, goamen, zèemen..)
- weduwe - weef
- weduwnaar - wevenèer
- weegschaal - basku:l
- weerzinwekkend, afstotelijk - deegoetant
- wees(-kind) - wieës(-kind)

- weg (bv.) - wig, schippes, ribbedebie, schampavie, de piest uit (ook: de piest in), vu:rs
- weg (zn.) - wig, weg, boan
- wegduwen - wigdaugen
- weggetje, baantje - wegelken, bantjen
- weggooien - wigroeën
- wegrijden - afbollen, het afbollen
- weide - mèes (m.n. drassige -), waae
- weigeren - reffezeer'n, riffezeer'n
- weinig - letter (vgl. E: little)
- welke, van welke - wekken, vawwekken
- wenen - schrieën, blaet'n
- wenkbrauwen - wenkbraen
- wereld - wèerld
- werkelijk - effenaf
- werken - waerken
- werkgebied - rejjon(g)
- werpen - ruuën, roeën
- wesp - fluitnier, weps
- weten - weten, witten
- Wetteren-Ten-Ede - Wetter'nieë, 'N leë
- wezel - muizond
- whist spelen - wiezen
- Wichelaars / schooiers - Wiechelèers, schuuërs, schoeërs
- Wichelen - Wiechel'n
- wij - wuir / wulder
- wijn - wèen
- wijn (mousserende ~) - schömwèen
- wijngaardslakken - kerrekollen, schèeregossen [vgl. Fr. caracoles, escargots]
- wilgentenen (-mand) - wèemen (-manne)
- wind (tegen de -) - wiend (wiendop)
- wind in de rug - wiendaf
- windmolen - wiendmeulen
- windvaan, iemand die anderen naar de mond praat - frakkendroar, frakkenkieërder
- winkel van sinkel - bazaar
- winkelen, boodschappen doen - kommiessen doen
- winter - wienter
- wisselgeld, pasmunt - enkelgeld
- wit - wiet
- witgevederde (duif) - wietepenne
- witlof - wietluëf
- witte wijn - wiete wèen
- woensdag - wunsdag, woensdag
- wond - gabbe (vgl. E. gap)
- wonen, woont, gewoond - wuuënen, wu:nd'n, gewu:nd (wuuënd'n, gewuuënd)
- woont hij - wönt-sje
- woordenboek - dieksjonèer
- worden, werd, geworden - wörren / werren, wer(d), gewörren / gewerren
- worm - wörm
- worst - sossies, wö(r)st
- worstelen - wö(r)stel'n
- wortel - wörtel
- wrat - wert
- wreekte - wrook

- wrijven - frotten
- wurgen - wörgen
- zaad - zoad
- zaag - zaug
- zaaien - zoan
- zaal - zoal
- zadel - zoal
- zagen - zaugen
- zakdoek - neusdoek
- zakgeld - pree, ceng (frang)
- zaklamp - piellamp, piellicht, nèeplamp
- zakmes - pennemes
- zaterdag - zoaterdag
- zavel - zauvel
- zee - zieë
- zeef - zieëf, zift
- zeehond - zieëond
- zeel, dikke koord - zieël
- Zeeland - Zieëland
- zeemvel - zieëmvel
- zeep - zieëp
- zeepsop - luëg, zieëpsop
- zeiken - zjieëken
- zeikerd - zjieëker
- zeiknat - zèepnat
- zeil(stuk zeildoek) - basj
- zekering - plong
- Zele - Zeel
- Zelzate - Zelzoate
- zenuw(-en) - zenum (zenummen)
- zenuwachtigheid - ongeduren
- zerk - zaerk
- zero, nul - bros
- zestiende - zestienstste, zestienst'n
- zestig - tsestig
- zetpil - stopken, su:pozietwoar
- zeuren - siekaneer'n, sjiekaneer'n, zaugen, kreften
- zeurkous - siekaneur, zaug.kreft
- zevende - zveste
- Zeveneken - Zevenieëken
- zeventiende - zeventienste, zeventiend'n
- zeventig - tseventig
- Zich kandidaat stellen - Oageven
- ziekenhuis - ospittoal
- zielig doen - trunten
- zigeuner - boëmer
- zij (mv.) - zuir / zulder
- zij (mv.) - zowel zuir als zulder
- zijn kruit verschieten - zè poeër verschiet'n
- zijn, was, geweest - zèen, war / was, gewist
- zijspan - sietekerre (ook ironisch voor auto)
- zilver - zilver
- zo is het - azuë es't of 't es azuë

- zo meteen - seffe(n)s
- zoals - gelek
- zode - rös
- zoethout - kaliess'nout
- zoëven - darzjust, dorzjust
- zolder - opperste, zolder
- zolderkamer (m. dakkapel) - mansarde
- zomaar - zu:moar, azu:moar
- zon - zun(ne)
- zorg - zörg
- zou, zouden - zon, zo, gezonnen (ik zo, gae / ae zot, wuir zommen, guir zot, zuir zon)

Vraagvorm: zoo'k, zodde-gae, zo-tsje, zomme (zumme) wuir / wulder, zodde-guir / gulder, zon-ze zuir / zulder

- zozo! - tjein!
- zuigen, lurken - tsjoëzen
- zuinig - profèetig
- zullen - zillen [za, zilt, za(n), zimmen, zilt, zillen]/zummen [zal, zult, zal, zummen, zut, zun]
- zuring - zörkel, zurkel
- zuurpruim, moeilijk persoon - krebberbèeter
- zuurstok, lolly - lekstok
- zuurtjes - muilentrekkers
- zwaaien - zwoan
- zwaan - zwoan
- zwaar - zwoar
- zwager - schuënbroer
- zwaluw - zwoalu:w (met halflange u:, mv. zwoaluwwen / zwalmen)
- zwanger - in pozieesse
- zwart - zwert
- zwartwitelvisie - zwertwittellevieze
- zwavelbloem - sölferblom
- zweep - zwieëp, dzjak
- zweer - zwèer
- zweet - zwieët
- zwembad - zwemkom
- zwerm - zwes
- zweten - zwiëten, zwiet'n, gezwiet
- zwoel (van weer) - doef, laf

8 opmerkingen

- De bijnaam van de Wichelaars is de Schooiers (Schuuërs c.q. schoeërs)
- De korte u (als in mus) wordt in het Wichels meestal vervangen door een halflange u: bv. mu:s (langer dan in mus, korter dan in muur).

Zeer kenmerkend is ook de verandering van `aa` in `au` of `oa` (infeite een `au`, gevolgd door een doffe e), dit wordt aangeduid als `verdonkeren` van de aa.

De tweeklank `ei` uit het SN wordt in het Wichels uitgesproken als iets tussen aa en ei in (tussen Antwerps en Oostvlaams in dus), hier wordt dit weergegeven als ae.

- De namen `Maerregoot` (Margote) en `Maerrebos` (Meirbos of Meerbos) verwijzen naar een meer dat zich ooit op de grens van Wichelen en Serskamp bevond.

Ook de oude naam van de Statiestraat (Groevestraat) zou hiernaar verwijzen.

- Het Wichels stricto sensu is een zgn. `overgangsdialect`: vermoedelijk is dit vooreerst een gevolg van de ligging in de vroege Middeleeuwen op de grens tussen enerzijds de Gentgouw, anderzijds het Land van

Aalst en het Land van Dendermonde (lees: Kroon- en Rijks-Vlaanderen); bij de opeenvolgende Verdragen van Verdun, Prüm en Ribemont werd de grens tussen West- en Midden-Francië ter plaatse net door de Schelde gevormd.

Wichelen hoorde bij het rijk van keizer Otto II, zoals blijkt uit de huwelijksakte van Keizerin Theophanu en hem uit 972, terwijl bv. het gebied meteen aan de overkant van de Schelde (Uitbergen wordt al in 967 vermeld als `Bergina`) bij het West-Frankische Rijk hoorden.

Wichelen lag op de grens tussen de Duitse (Rijks-Vlaanderen) en Franse (Kroon-Vlaanderen) invloedssfeer (al annexeerde keizer Otto II in 980 het gebied ten noorden van Wichelen evenals het Waasland en werden beide Vlaamse leengebieden rond 1062 verenigd in het Graafschap Vlaanderen). Het Wichels lijkt meer op het dialect van Aalst en Dendermonde dan op dat van het nochtans dichterbij gelegen Wetteren. De belangrijkste reden voor de overgangseigenschappen van het Wichels lijkt echter gevormd te worden door de overheersende rol die het Brabants vanaf de 16e eeuw ging spelen t.o.v. de rest van Vlaanderen.

De overgang blijkt uit het voorkomen van veel zogenaamde dubbelvormen (wuir / wulder; guir / gulder; schoeër / schuuër; fourchet / verket...) en het verschil in klinkers t.o.v. meteen westelijk gelegen plaatsen. In het Wichels blijken buitengewoon veel tweeklanken (diftongen) voor te komen, er wordt bv. zeer vaak een doffe e achter een klinker geplaatst. Ook tweeklanken krijgen vaak die extra e waardoor ze neigen naar een triftong (schoeër, , joar..), terwijl de oe vaak wordt verlengd (bloëd, hoëd...).

- In het Wichels komt vaak een beklemtoonde doffe e-klink voor (de zogenaamde `sjwa` als in SN het, de, ze), dit wordt hier weergegeven met het symbool ö (dössen, kössens, böstel...). Een beklemtoonde sjwa komt in het SN niet voor.

- In vragende zinnen wordt het persoonlijk voornaamwoord vaak verdubbeld (deze zgn. reduplicatie komt in veel Vlaamse dialecten voor): ik wordt `ek-ik`, zij (zae) wordt omgezet in `ze-zae` (bv. es-zeae), gae in ge-gae (bv. goa-gegae > goaddegae; 'edde-gae, zède-gae, witte-gae...).

Ook in mededelende zinnen wordt het persoonlijk voornaamwoord vaak tweemaal (en zelfs driemaal!) genoemd: ae komt ae uuëk, ik wörrek-ik (=ik word), ae blèeftj-ae (-j staat voor ie)..

Ook een ontkenning wordt vaak verdubbeld: ae'n es doar nie nartoe gewist, zae'n komt nie... In dit verband is ook typisch de ontkennende reactie met behulp van het werkwoord `doen`: 'k en doe, 't en doet...

De derde persoon m. wordt in een vraag -tje: ee-tje (heeft hij), goa-tje (gaat hij), kek-tje (kijkt hij)...

En eveneens opvallend (opnieuw anders dan in het SN) is het nog uit het Middelnederlands stammende gebruik van een persoonlijk voornaamwoord waar in het SN een wederkerig voornaamwoord hoort: ae eed'em gewassen (=zichzelf gewassen), z'eed eur beziggagen (=zich beziggehouden)...

- Sinds 1977 zijn Wichelen, Schellebelle en Serskamp gefusioneerd. In de oren van een `native speaking` Wichelaar zijn er echter aanmerkelijke verschillen tussen het dialect van Wichelen s.s. ten opzichte van de andere twee deelgemeenten (zie hoger: overgangsdialect). Het `verbrabantsen` van het Oost-Vlaams (m.n. van Oost naar West) lijkt niet verder dan Wichelen te zijn gekomen en heeft Schellebelle en Serskamp kennelijk veel minder bereikt (zie ook de overzichtskaart der Nederlandse dialecten op deze site).

- Zoals in een veel groter deel van het Vlaamse taalgebied wordt de doffe e in -en (in werkwoorden en meervoudsvormen) zelden uitgesproken (net als trouwens in Zeeland, Drenthe en Overijssel) en zeker de h aan het begin van een woord niet aangeblazen (Deze zgn. `H-deletie` geldt ook voor Zeeland en vele kleinere gebieden in Nederland).

Dit woordenboek 'Wichels' is samengesteld door bezoekers van www.mijnwoordenboek.nl. Heeft u zelf ook woorden of ziet u fouten? U kunt die dan zelf toevoegen en verbeteren op de website, of laten toevoegen door een handige kennis.